

کتاب در فلسفه علم برپایه روش‌های علمی و فلسفی
چهارم، علوم انسانی و فلسفه علم در ایران
نویسنده: دکتر سید علی حسینی، ترجمه: دکتر
سید علی حسینی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۲
فصلنامه مطالعات تاریخی
شماره ۱، زمستان ۱۳۴۲
پرتال جامع علوم انسانی

راهنمای مطالعاتی قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲

فصلنامه مطالعات تاریخی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

راهنمای مطالعاتی قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲

● حسین گودرزی

● عیسی زارعی

۲۲۷

چکیده

قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ همان قدر که برای رژیم پهلوی و جریانهای روشنفکری ایران معاصر غافلگیرکننده و بدیع بود، برای تحلیلگران و مورخان و ناظران تحولات ایران نیز مهم و قابل توجه به حساب آمده است. در اغلب پژوهش‌های تاریخی درباره ایران معاصر، قیام ۱۵ خرداد سرآغاز یک گردش تحول آفرین در مبارزات ضدسلطنتی مردم ایران به حساب آمده است.

این جنبش جایگاه نیروی راهبردی دین اسلام در تحولات تاریخی ایران معاصر را به خوبی آشکار ساخت.

این جنبش عظیم و تحول آفرین اگر چه هنوز نیازمند تحلیل ژرفایی در ابعاد مختلف است، اما تاکنون دستمایه برگزاری همایش‌ها و تدوین صدها اثر شامل کتب و مقالات علمی و مطلب خبری و تحلیلی در مجلات و روزنامه‌ها از سوی موافقین و مخالفین آن بوده است.

بی‌گمان تحلیل این منابع در بازشناسی نگاه‌های مختلف نسبت به این قیام و رویکردهای مختلف ارائه شده پیرامون آن، نیز بازیابی آسیب‌شناسانه نقاط مغفول و فرصت‌های پیش رو در باب نقش تعیین‌کننده آن در حیات اجتماعی و سیاسی ایران و انقلاب اسلامی و بیداری اسلامی در منطقه مؤثر و راهگشا خواهد بود. در تعقیب این اهداف مقاله حاضر تحلیلی موضوع شناختی بر آثار منتشره در باب قیام ۱۵ خرداد دارد. این بررسی شامل جستجو در میان ۱۳۷۴ اثر یافت شده در قالب ۸۵ کتاب و ۱۲۸۹ مقاله درباره قیام ۱۵ خرداد و یافتن محورهای موضوعی این آثار و دسته‌بندی رویکردی و محتوایی آنهاست. به عبارت دیگر

این بررسی کل منابع مربوط به قیام ۱۵ خرداد را از حیث موضوعی دسته‌بندی نموده و به دسته‌بندی محتوایی و رویکردی آنها پرداخته است. برای حصول این منظور ابتدا کل آثار نگارش یافته در موضوع یاد شده جمع‌آوری گردید. سپس از سوی دو پژوهشگر کدگذاری موضوعی آنها صورت پذیرفت و موارد مشترک انتخاب و موارد اختلافی بررسی و مجدداً تعیین کد شدند. در نتیجه این آمایش موضوعی، مجموعه آثار یاد شده در ۱۶ محور موضوعی دسته‌بندی شد و در نهایت به بررسی محتوایی و رویکردی آثار در دو بخش آثار نگارش یافته در دو دوره پیش و پس از انقلاب پرداختیم. لازم به یادآوری است، کتابشناسی آثار مربوط به این جنبش تا ۱۳۷۳ از سوی مرکز اسناد انقلاب اسلامی انجام گرفته و در سال ۱۳۷۵ در قالب کتابی چاپ شده است.* کتابشناسی آثار منتشره در ۱۶ سال اخیر نیز توسط پژوهشگران همین مقاله انجام شده است.

محورهای موضوعی آثار پانزده خرداد

دسته‌بندی آثار منتشره درباره قیام پانزده خرداد موضوع مهمی است که بکار محققان و پژوهشگران و دست‌اندرکاران مسائل تاریخی خواهد آمد. در جدول زیر شانزده محور موضوعی آثار قیام پانزده خرداد از خلال بررسی کلیه آثار و کدگذاری موضوعی آنها آمده است:

۲۲۸

ردیف	موضوع	تعداد کل اثر	کتاب	مقاله
۱	آثار عمومی مربوط به قیام پانزده خرداد؛	۴۱۰	۹	۴۰۱
۲	مباحث اجتماعی (اجتماعی، سیاسی، فرهنگی)	۷۰	۷	۶۳
۳	امام خمینی و قیام پانزده خرداد؛	۷۶	۴	۷۲
۴	نقش و جایگاه قیام پانزده خرداد در انقلاب اسلامی	۱۴۵	۳	۱۴۲
۵	تاریخ‌نگاری و روزشمار قیام پانزده خرداد	۳۹	۱۳	۲۶
۶	حماسه‌سازان و شهدای قیام پانزده خرداد	۱۲۴	۸	۱۱۶
۷	خاطرات قیام پانزده خرداد	۵۴	۵	۴۹
۸	حوزه، روحانیت و قیام پانزده خرداد	۴۸	۶	۴۲
۹	اسناد و مدارک قیام پانزده خرداد	۳۱	۶	۲۵
۱۰	نقش شهرستانهای مختلف در قیام پانزده خرداد	۹۷	۶	۹۱

* کتاب شناسی ۱۵ خرداد، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی، تهران ۱۳۷۵.

۴۵	۷	۵۲	۱۱	احزاب، سازمانها و گروهها در قیام پانزده خرداد
۲۳		۲۳	۱۲	مقایسه قیام پانزده خرداد و قیام عاشورا
۱۰	۲	۱۲	۱۳	آثار ادبی (شعر، داستان) مربوط به قیام پانزده خرداد
۱	مجموعه مقالات همایش ۳ کتابشناسی ۲	۶	۱۴	کتابشناسیها و مجموعه مقالات همایشها
۱۶۰	۴	۱۶۴	۱۵	حکومت پهلوی و ۱۵ خرداد
۲۳		۲۳	۱۶	۱۵ خرداد در رسانه‌های بیگانه
۱۲۸۹	۸۵	۱۳۷۴		جمع کل

۱. آثار کلی درباره قیام ۱۵ خرداد

بیشترین آثار نگارش یافته درباره قیام ۱۵ خرداد در دسته عمومی قرار می‌گیرند. این آثار شامل ۹ عنوان کتاب و ۴۰۱ عنوان مقاله می‌شوند.

این آثار شامل دو دوره پیش و پس از انقلاب اسلامی با رویکردهای خاص هر دوره به نگارش درآمده‌اند.

عموم آثار دسته‌بندی شده در محور عمومی پیش از انقلاب در محورهای زیر به قیام ۱۵ خرداد پرداخته‌اند:

۱. شرح رخداد و حوادث در تهران و شهرستانها
 ۲. بیانیه‌ها و تلگرام‌های افراد و قشرها در محکومیت حادثه و پشتیبانی از دولت و حاکمیت
 ۳. ذکر قشرهای فعال در قیام (کارگران، دهقانان، قشرهای مذهبی، ...)
 ۴. آسیب‌دیدگان و آسیب‌های وارده
 ۵. تجمعات مردمی در محکومیت رخداد
 ۶. جبران خسارات مردم و حادثه‌دیدگان
 ۷. سیاه‌نمایی و ایجاد وحشت نسبت به اصل قیام و مبارزان
- عمده آثار تولید شده درباره موضوع قیام ۱۵ خرداد، از روزهای آغازین قیام شروع شده و در طول قریب به دو ماه به تدریج به حداقل رسیده است. در اولین سالگرد قیام نیز در نشریات و اعلامیه‌ها مطالبی درباره ۱۵ خرداد آمده است.
- آثار دسته‌بندی شده در محور عمومی پس از انقلاب اسلامی پیرامون قیام ۱۵ خرداد نیز در محورهای زیر قابل دسته‌بندی هستند:

۱. اعلام تعطیلی ۱۵ خرداد و راهپیمایی سراسری به مناسبت قیام
۲. آیین‌های بزرگداشت قیام در ولایات مختلف
۳. بیانیه‌های صادره علما و شخصیت‌های ملی و مذهبی در بزرگداشت قیام
۴. شرح زوایای پنهان و حقیقت قیام

۲. مباحث اجتماعی

بخش عمده‌ای از آثار نوشته شده در باب نهضت ۱۵ خرداد را تحلیل اجتماعی این قیام تشکیل می‌دهد. قریب به اتفاق این تحلیل‌ها بعد از انقلاب اسلامی منتشر شده است. این آثار در قالب ۷ عنوان کتاب و ۶۳ مقاله مباحث بسیار متنوعی را در تبیین، نقش و پیامدها و کالبدشکافی قیام شامل می‌شود. معدود آثار تحلیلی پیش از انقلاب اسلامی در تبیین ریشه‌های قیام به قلم اندیشمندان سلطنت‌طلب یا مارکسیست به نگارش درآمده است. سلطنت‌طلب‌ها اغلب درصدد ارتباط دادن ریشه‌های قیام به تفکرات متحجرانه و ضدمدرنیسم و ریشه‌های خارجی خصوصاً ناصریسم مصری و ایدئولوژی کمونیستی و فتودالهای مغبون از اصلاحات ارضی و انقلاب سفید بوده‌اند تا بدین وسیله ریشه‌های اصیل و نهادین مبارزه مرجعیت و مردم مسلمان علیه حکومت پهلوی و نظام سلطنتی را مصادره به مطلوب کنند. مارکسیست‌ها نیز بر اساس اعتقادات جزمی خود درباره ماتریالیسم تاریخی و نیز انکار نقش سازنده دین و روحانیون در تحولات اجتماعی، قیام ۱۵ خرداد را نمودی از تضاد فتودالیسم واپس‌گرا با سرمایه‌داری پیشرفته دانسته‌اند.

۲۳۰

اما چنانکه گفته شد عمده آثار تحلیلی در باب قیام مذکور بعد از پیروزی انقلاب تولید شده است. این آثار را می‌توان در محورهای زیر تقسیم کرد:

۱. بسترهای شکل‌گیری و ریشه‌ها و زمینه‌های نهضت
۲. روند شکل‌گیری قیام
۳. جایگاه قیام ۱۵ خرداد در میان جنبش‌های اجتماعی معاصر ایران
۴. آغاز مبارزه مبتنی بر تعامل دین و سیاست
۵. تأثیر و تأثر جریانها و جنبش‌های اجتماعی، سیاسی و فرهنگی داخلی و خارجی از نهضت ۱۵ خرداد
۶. کالبدشکافی و بازاندیشی نهضت ۱۵ خرداد
۷. گفتمان‌سازی و مبانی‌سازی قیام
۸. تأثیر قیام ۱۵ خرداد بر مبانی و ساختارهای انقلاب و نظام جمهوری اسلامی

۳. امام خمینی و قیام ۱۵ خرداد

در میان آثار مربوط به جنبش ۱۵ خرداد ۷۶ اثر به موضوع «امام خمینی (ره) و جنبش ۱۵ خرداد» اختصاص دارد که در قالب ۴ عنوان کتاب و ۷۲ مقاله نگارش یافته‌اند.

آثار موجود درباره امام و قیام ۱۵ خرداد در دو بخش پیش و پس از انقلاب اسلامی دارای تنوع موضوعی زیادی است. رویکرد اصلی منابع دولتی آن زمان حمله به تفکر امام و جریان‌سازی جعلی در انحراف افکار نسبت به واکنش خالصانه قشرهای مختلف مردم به دستگیری یک مرجع تقلید و تبعیت از پیام اوست. بخش دیگر مطالب مرتبط با قیام ۱۵ خرداد، جعل اهداف قیام و مربوط ساختن آن به تفکرات ضدنوگرایی و خارجی است بدون آن که مستقیماً از امام نام ببرند.

مطالب مرتبط با امام و قیام ۱۵ خرداد در منابع منتشره بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در قالب محورهای زیر قرار می‌گیرند:

۱. اندیشه‌شناسی و بازشناسی رفتار و نقش امام در خلق جنبش و هدایت آن

۲. بررسی سیر تاریخی رفتار امام در این جنبش

۳. مواجهه امام با جنبش‌ها و جریان‌های فعال در آن برهه و عرصه

۴. برخوردهای رژیم پهلوی با امام

۵. بیانات و مواضع امام خمینی (ره) در باب ۱۵ خرداد

۴. نقش و جایگاه قیام پانزده خرداد در انقلاب اسلامی

قیام ۱۵ خرداد بی‌گمان نقطه عطف و سرچشمه شکل‌گیری و آغاز انقلاب اسلامی است. بنابراین دور از ذهن نیست که بخش عمده‌ای از آثار تألیفی در باب ۱۵ خرداد به کالبدشکافی رابطه این دو رویداد تاریخی پرداخته باشند. ۴۱ اثر شامل یک عنوان کتاب، یک عنوان پایان‌نامه و ۳۹ عنوان مقاله در تبیین نقش و جایگاه قیام ۱۵ خرداد در انقلاب اسلامی به زبان فارسی نوشته شده است. تمام این آثار بعد از پیروزی انقلاب اسلامی منتشر شده‌اند. عمده این آثار که در قالب مقاله تدوین یافته‌اند به بررسی نقش بی‌بدیل این نهضت در تداوم و شکل‌گیری انقلاب اسلامی و تبیین رابطه معنادار و علت و معلولی این دو رخداد در قالب‌های گوناگون پرداخته‌اند.

۵. تاریخ‌نگاری و روز شمار قیام پانزده خرداد

جنبش ۱۵ خرداد و آثار و پیامدهای آن در انقلاب اسلامی و تحولات نیم قرن اخیر کشور

ایران دستمایه تاریخ‌نگاری‌های متعددی گشته است. پیرامون ۱۵ خرداد ۳۹ اثر با نگاه تاریخی نوشته شده است. از این آثار ۱۳ عنوان در قالب کتاب نگارش یافته‌اند که بیشترین کتب در میان ۱۶ محور موضوعی آثار مربوط به ۱۵ خرداد است. به علاوه ۲۶ مقاله نیز به بخش تاریخ‌نگاری در باب ۱۵ خرداد مربوط می‌شود.

آثار تاریخی مربوط به قیام ۱۵ خرداد در محورهای زیرنگارش یافته‌اند:

۱. تاریخ‌نگاریهای مفصل در باب قیام امام و روحانیت و مردم‌ایران در ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ و انقلاب اسلامی که بخشی و یا فصلی را به این قیام اختصاص داده‌اند
۲. روز شمار حوادث جنبش ۱۵ خرداد
۳. تاریخ شفاهی انقلاب شامل بخش مربوط به قیام ۱۵ خرداد
۴. رهیافت‌های تاریخی اندیشه امام خمینی در قیام
۵. مرور تاریخی اقدامات امام خمینی (ره) در قیام
۶. ریشه‌یابی تاریخی نهضت ۱۵ خرداد

۶. حماسه سازان و شهدای قیام پانزده خرداد

۲۳۲

قیام ۱۵ خرداد از سوی رژیم پهلوی با واکنش جنون‌آمیزی روبرو شد و علاوه بر برخورد شدید با مردم در روز واقعه، موجی از دستگیری و شکنجه و شهادت انقلابیون و یاران امام را در پی داشت. در میان آثار نوشته شده درباره قیام ۱۵ خرداد، ۱۲۴ اثر شامل هشت عنوان کتاب و ۱۱۶ مقاله به شرح حال حماسه‌سازان اعم از شهدا و زندانیان و مبارزان قیام اختصاص یافته است. آثار موجود درباره حماسه‌سازان و شهدای این قیام در دو دسته قرار می‌گیرند. گروه اول آثاری است که در دوره پهلوی نگارش یافته است. در این آثار حماسه‌سازان این قیام مسببان اصلی غائله و شورش معرفی شده‌اند. این دسته آثار در چند محور زیر به بازتاب اخبار حماسه‌سازان قیام ۱۵ خرداد پرداخته‌اند:

۱. ذکر نام حماسه‌سازان با عنوان مسببین غائله به ویژه افراد صاحب نام چون برخی علما و مبارزین؛ با تأکید زیاد بر طیب حاج‌رضایی به عنوان رأس غائله‌آفرینان در تهران
۲. اخبار دستگیری حماسه‌سازان
۳. اخبار محاکمه حماسه‌سازان در محاکم نظامی رژیم
۴. اخبار احکام صادره و مراحل مختلف قضایی این احکام بر علیه حماسه‌سازان
۵. اخبار حواشی محاکمات و دادگاه حماسه‌سازان
۶. اخبار شهادت (تیرباران - اعدام) مبارزان به ویژه شهید طیب حاج‌رضایی و همدستانش

منابع وابسته به رژیم با بزرگنمایی خاص به انعکاس لحظه به لحظه توقیف و محاکمه و شهادت و حبس مبارزین در تهران و شهرستانها پرداخته‌اند. جالب است دستگاه تبلیغاتی رژیم با بزرگ کردن قتل چند مأمور در ابعاد و قالب‌های متفاوت حماسه‌سازان آن قیام را قاتل و خونریز معرفی کرده و برخورد با مبارزین را جلوگیری از خرابکاری و قتل و غارت و برقراری نظم توصیف کرده است.

دسته دوم آثاری است که پس از انقلاب اسلامی نگارش یافته‌اند. این آثار با نگاه خاص خود به بزرگداشت نام و گرامیداشت راه این مبارزین پرداخته‌اند. عمده رویکرد منابع مربوط به حماسه‌سازان قیام ۱۵ خرداد بعد از انقلاب اسلامی در محورهای زیر قابل تقسیم است:

۱. یادواره‌ها و ویژه‌نامه‌های شهدا و حماسه‌سازان قیام
۲. خاطرات و شرح حال و یادکرد و یادداشت‌های زندانیان و مبارزین
۳. زندگی‌نامه شهدا
۴. گفتگو با شاهدان و حماسه‌آفرینان
۵. فهرست اسامی روحانیان زندانی و دستگیر شده در قیام

۷. خاطرات قیام پانزده خرداد

از جمله محورهای مهم آثار نگارش یافته درباره جنبش ۱۵ خرداد خاطرات جمع‌آوری شده در این باب است که در جای خود از اهمیت تاریخی و تحلیلی بسیاری برخوردار است. این بخش شامل ۵۴ اثر تألیفی شامل ۵ عنوان کتاب و ۴۹ مقاله در چهار بخش موضوعی است. این آثار در یک تقسیم‌بندی موضوعی در چهار محور قابل تفکیک هستند:

۱. بخش عمده آنها خاطرات شخصیت‌های انقلابی و رجال سیاسی مذهبی کشور است که خودشان در قیام حضور فعال داشته‌اند.
۲. بخش دوم کتبی است که موضوع آنها خاطرات قیام به صورت کلی (و نه شخصیت محور) است.

۳. بخش سوم آثاری است که به بیان خاطرات عناصر رژیم پهلوی و شاهدان و ناظران قیام ۱۵ خرداد اختصاص دارد. این گروه مطالب اگرچه از نظر تعداد کمتر از دیگر بخش‌هاست؛ اما نوعی مستندسازی و وقایع‌نگاری قیام مطابق خواست و نظر نظام حاکم آن دوره به حساب می‌آید.

۴. بخش دیگر مربوط به خاطرات مردم از حوادث و رخداد‌های واقع شده در شهرستانهاست، که بعد از پیروزی انقلاب به بیان مشاهدات و خاطرات خود از حوادث

روز ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ و وقایع پیرامون آن پرداخته‌اند.

۸. حوزه، روحانیت و قیام پانزده خرداد

درباره نقش روحانیت و طلاب و حوزه‌های علمیه با محوریت حوزه علمیه قم در قیام ۱۵ خرداد ۴۸ اثر شامل شش عنوان کتاب و ۴۲ مقاله نگارش یافته است. بیشترین تعداد این آثار به نقش حوزه علمیه قم و فیضیه در همراهی و حمایت از امام و نهضت ۱۵ خرداد و شهدای روحانیت پرداخته است.

در بخش آثار نگارش یافته پس از پیروزی انقلاب اسلامی در باب رابطه روحانیت با قیام ۱۵ خرداد هم شاهد رویکردهای مختلف اهل قلم هستیم. چنانکه می‌توان مجموع این آثار را در محورهای زیر تقسیم کرد:

۱. بیان نقش بی‌بدیل و آغازگر حوزه علمیه قم و فیضیه در قیام
۲. جریان‌شناسی حوزه‌های علمیه قم، مشهد و نجف در مواجهه با قیام
۳. نقش امام و روحانیت در قیام
۴. نقش و جایگاه ممتاز مرجعیت در جامعه و همبستگی روحانیت و مردم
۵. اقدامات علما در پی دستگیری امام خمینی
۶. برخوردهای رژیم پهلوی با حوزه و روحانیت پس از قیام ۱۵ خرداد

۲۳۴

۹. اسناد و مدارک قیام پانزده خرداد

از محورهای موضوعی قابل تفکیک در منابع نگارش شده درباره قیام ۱۵ خرداد، آثاری است که به جمع‌آوری اسناد و مدارک این قیام پرداخته‌اند. جنبش ۱۵ خرداد به روایت اسناد و مدارک، شامل شش عنوان کتاب و ۲۵ عنوان مقاله می‌شود. این بخش نیز مانند دیگر بخش‌ها شامل دو گروه آثار است. دسته اول آثار نگارش یافته در دوره پهلویست که عموماً در جهت پرونده‌سازی برای انقلابیون و رهبران قیام ۱۵ خرداد تدوین و منتشر شده و شامل محورهای زیر است:

۱. آمار و ارقام خسارات و ضایعات برجای مانده در بخش‌های مختلف در تهران و شهرستان‌ها
۲. اسناد مراکز رسمی دولتی و مقامات دربار از اسرار پشت پرده حوادث ۱۵ خرداد
۳. صورت مذاکرات هیأت وزیران در ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ (این کتاب بعد از انقلاب منتشر شده است)

بخش دوم آثار بعد از پیروزی انقلاب درباره اسناد قیام منتشر شده است. این گروه آثار در دو محور قرار گرفته‌اند:

۱. اسناد ساواک و مراکز دولتی درباره قیام پانزده خرداد
۲. اسناد و مدارکی که منابع خارجی پیرامون قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ ارائه کرده‌اند که در بخش پانزدهم خواهد آمد.

۱۰. نقش ولایات و شهرستانهای مختلف در قیام پانزده خرداد

درباره حضور مردم شهرستان‌ها و روستاهای مختلف تاکنون ۹ عنوان کتاب و ۹۱ مقاله به نگارش درآمده است. آثار تولید شده در این زمینه در بیش از انقلاب شامل محورهای زیر است:

۱. اخبار و شرح حادثه روزهای ۱۵ خرداد و پس از آن در تهران و شهرستانهای مختلف
 ۲. حکومت نظامی در تهران و شهرستانها
 ۳. آمار مقتولین و مجروحین و دستگیرشدگان تهران و شهرستانها
 ۴. تلگرافها و میتینگ‌های بر پا شده در شهرستانها (مانند: اصفهان، بجنورد، شیراز، رشت، تبریز و...) در تقییح بلوا و حمایت از اقدامات دستگاه پهلوی
 ۵. تشکر مقامات مرکزی و محلی از مردم شهرستانهای مختلف برای حفظ آرامش
 ۶. تمهیدات دولت برای جبران خسارات در بلاد و شهرستانهای مختلف
- اما آثار نگارش یافته پس از پیروزی انقلاب برخلاف آثار پیش از انقلاب که اغلب اخبار روزنامه‌ها و نقل بیانات مقامات رسمی و حکومتی درباره قیام است، بیشتر در قالب کتاب و دارای رویکرد تحلیلی و تفصیلی و عموماً در راستای شرح و تفسیر نقش شهرستانهای مختلف در قیام ۱۵ خرداد و چگونگی نقش‌آفرینی اقشار و گروهها و شخصیت‌های ممتاز و روحانیون بلاد در این قیام است.

از آن جمله پنج عنوان کتاب درباره نقش مردم شهرستانهای ورامین و پیشوا نگارش یافته است. درباره قیام ۱۵ خرداد در اصفهان هم چهار عنوان کتاب و یک پایان نامه نوشته شده است. دو اثر درباره نقش مردم فارس و شیراز و درباره حضور مردم شهرهای مشهد، کاشان و آران و استان گلستان هم هر کدام یک اثر به قلم آمده است.

۱۱. احزاب، اصناف و گروهها در قیام پانزده خرداد

در این باره تاکنون ۱۵ اثر شامل ۷ عنوان کتاب و ۴۵ مقاله انتشار یافته است.

رویکرد متفاوت منابع عصر پهلوی درباره نقش اصناف و گروهها در قیام ۱۵ خرداد در چند محور زیر قابل جمع‌بندی است:

۱. حمله به فئودالها به عنوان مخالفان اصلاحات ارضی و همراهان قیام
 ۲. هشدار به بازاریان و برحذر داشتن آنان از تعطیل کردن بازارها
 ۳. اعلام حمایت کارگران و جمعیت‌های بانوان از دستگاه پهلوی در برابر قیام
- در عین حال برخی روزنامه‌های عصر پهلوی رخداد اعتراضات دانشجویان دانشگاه آریامهر (شریف) را در ۱۵ خرداد ۱۳۵۴ هم پوشش داده‌اند. در برابر این دسته از آثار، منابع دوره پس از انقلاب اسلامی عموماً به بیان مواضع احزاب و اصناف و گروهها درباره قیام ۱۵ خرداد از خلال بیانیه‌ها و اعلام حضورشان در سالگردهای این قیام پرداخته‌اند. از آن جمله کتبی در بیان نقش نهضت آزادی و حزب توده در قیام ۱۵ خرداد، و متقابلاً کتبی در رد نقش‌آفرینی این دو حزب در این رخداد به رشته تحریر درآمده است.

اعلام حمایت نهادهای دانشجویی، احزاب و گروه‌های مختلف چون مجاهدین خلق (منافقین)، مجاهدین انقلاب اسلامی، حزب جمهوری اسلامی، دفتر تحکیم وحدت از جمله این آثار به حساب می‌آیند.

از این گروه همچنین آثاری درباره نقش بازار در این قیام، نقش حزب مؤتلفه اسلامی، عشایر فارس، جبهه ملی، دانشجویان دانشگاه تهران، مسجد سیدعزیزالله و شیخ شلتوت (مفتی الازهر مصر) در نهضت ۱۵ خرداد منتشر شده است.

۱۲. مقایسه قیام پانزده خرداد و قیام عاشورا

قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ خورشیدی همزمان با ۱۲ محرم بوده است. علاوه بر آن این قیام دو روز پس از راهپیمایی شکوهمند مردم تهران در عاشورای آن سال اتفاق افتاده است. همه اینها باعث شده که قرینه‌سازی و تشبیه و همانندسازی گسترده‌ای میان ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ و عاشورای سال ۶۱ هجری قمری صورت گیرد.

۱۳. آثار ادبی (شعر، داستان) مربوط به قیام پانزده خرداد

از میان کل آثار نگارش یافته در باب ۱۵ خرداد تنها ۱۴ اثر در قالب آثار ادبی نگارش یافته است. این معدود آثار در قالب کتاب و مقاله به حوزه‌های شعر و داستان و روایت حماسه ۱۵ خرداد پرداخته‌اند.

۱۴. دولت پهلوی و قیام ۱۵ خرداد

بخش قابل توجهی از منابع مربوط به قیام ۱۵ خرداد به مطالب بیان شده از سوی دستگاه پهلوی در روزهای وقوع قیام تا یکی دو ماه بعد و به ندرت در سالگردهای این واقعه اختصاص دارد.

این مباحث که قریب به اتفاق در قالب مطالب نشریات آن دوره و عمدتاً بیان نظرات و پوشش خبری دولتی در این باب است حدود ۲۰۰ عنوان را شامل می‌شود و اغلب در یکی از محورهای ذیل‌الذکر تنظیم شده است:

۱. واکنش شاه به واقعه و سخنان وی در این باره
 ۲. سخنان نخست‌وزیر (اسدالله علم) درباره حادثه و نحوه سرکوب آن و نقش و فعالیت‌های دولت در این باره
 ۳. گزارش‌های رئیس ساواک، شهربانی و فرماندار نظامی تهران، استانداران فارس و آذربایجان شرقی و برخی مقامات قضایی از واقعه و اسرار پشت پرده آن
 ۴. گزارش کمیسیون خسارت دیدگان و اخبار متنوع آن
 ۵. گزارش‌های و اطلاعیه‌های حکومت نظامی
 ۶. گزارش‌های دولت از میزان خسارات در بخش‌های مختلف
 ۷. گزارش‌های دولت از کشف شبکه‌های سری داخلی و خارجی وابسته به قیام (فتودالها، مخالفین اصلاحات ارضی، مرتجعین، نیروهای جمال‌الناصر و...)
 - این گزارش‌های انبوه که اغلب توسط رئیس ساواک و نخست‌وزیر و رئیس شهربانی ارائه شده، قیام ۵۱ خرداد را یک توطئه از قبل طراحی شده با شبکه‌های توزیع پول و حمایت برخی جریانهای داخلی و منطقه‌ای نشان می‌دهد. در پرتو این سیاست تبلیغی در پوشش فرافکنی و انحراف اذهان عمومی، اصل موضوع حمایت مردم از مرجعیت و توهین به مقام امام و دستگیری ایشان به کلی نادیده گرفته شده است.
 ۸. دادگاه متهمان و سیر محاکمات و احکام متهمین و اجرای احکام و تعداد بازداشت‌شدگان در شهرهای مختلف
 ۹. اطلاعیه‌های تشکر از مردم از سوی مقامات مختلف در همکاری با دستگاههای امنیتی و انتظامی
- رویکرد خبری و اطلاع‌رسانی در هفته‌های اول در سخنان مقامات دولتی غلبه تام دارد؛ به تدریج و پس از برگشت آرامش نسبی در تهران و شهرستانها تحلیل‌ها و ریشه‌یابی واقعه در سخنان مقامات دولت جایگزین اخبار می‌شود. این رویکرد با تنوع افراد مختلف خبر از

توطئه‌های عمیق و طراحی شده علیه مردم و برنامه‌های اصلاحی شاه با نفوذ خارجی‌ها می‌دهد، که روزانه در منابع خبری پرده‌گشایی شده تا اذهان عمومی را از حقیقت قیام دور نگهدارند.

۱۵. قیام ۱۵ خرداد در رسانه‌های خارجی

علیرغم کوشش رژیم دیکتاتوری پهلوی و حامیان خارجی آن برای سرپوش گذاشتن بر قیام ۱۵ خرداد و جلوگیری از درز اخبار سرکوب مردم، قیام ۱۵ خرداد در رسانه‌های خارجی انعکاس یافت؛ و پس از آن نیز تحلیلگران و مورخان خارجی در کتاب‌ها و تحلیل‌های خود به این قیام پرداختند.

چنانکه ۱۰ مقاله در همان ماه‌های اول قیام به باز تعریف نگاه رسانه‌های خارجی در باب این واقعه پرداخته‌اند. پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز چند اثر در قالب کتاب و مقاله به بررسی تفسیر رسانه‌های خارجی از این قیام اختصاص یافته است.

پیوست:

۲۳۸

کتاب و مقالات منتشره درباره قیام ۱۵ خرداد از ۱۳۷۴ تا ۱۳۹۱

احزاب، اصناف، گروه‌ها و پانزده خرداد
الف. کتاب‌ها

روح‌بخش، رحیم. نقش بازار در قیام ۱۵ خرداد. تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۱. ۴۵۵ ص.

ب. مقالات

پانزده خرداد، جبهه ملی و علم. حافظ، ش ۲۹، خرداد ۱۳۸۵: ص ۵۳.
خاکسار، مهدی. بازار تهران و قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲. همشهری، ۱۳ خرداد ۱۳۸۸: ص ۱۷.
ذاکری، علی‌اکبر. حضور زنان در نهضت پانزده خرداد. پیام زن، ش ۲۰۷، خرداد ۱۳۸۸: صص ۲۴-۲۷.

زنان مسلمان و قیام ۱۵ خرداد. پانزده خرداد، ش ۲۵، (بهار ۱۳۷۶): صص ۱۶۱-۱۶۵.
شمس‌آبادی، محمد. مواضع شیخ محمود شلتوت در قیام پانزده خرداد. اندیشه تقریب، ش ۱۴، بهار ۱۳۸۷: صص ۱۱۳-۱۲۶.

- شهبازی، عبدالله. ما برای یاری امام برخاسته‌ایم: قیام عشایر فارس در حمایت از نهضت ۱۵ خرداد. جام‌جم، (۱۴ مهر ۱۳۸۴): ص ۱۰.
- صیادجو، علی‌اکبر. نقش بازار در قیام ۱۵ خرداد. مردم‌سالاری، (۱۳ خرداد ۱۳۸۲): ص ۵.
- قاسم‌پور، داود. نقش دانشجویان دانشگاه تهران در نهضت ۱۵ خرداد. دانشگاه اسلامی، زمستان ۱۳۸۴، شماره ۲۸، صص ۱۸۱-۱۹۶.
- مازنی، محمدمهدی. قدمت جنبش دانشجویی: به بهانه سالگرد تأسیس اتحادیه انجمن‌های اسلامی کشور. اعتماد ملی، ۲۷ شهریور ۱۳۸۵: ص ۱۰.
- مقصودی، جواد. نقش مؤتلفه اسلامی در ۱۵ خرداد. شما، (۸ خرداد ۱۳۸۲): ص ۶.
- مؤتلفه اسلامی و ۱۵ خرداد. شما، ش ۱۶۵، (۱۲ خرداد ۱۳۷۹): ص ۳.
- نقش مسجد سیدعزیزالله در قیام ۱۵ خرداد. مسجد، شماره ۱۰۰، فروردین ۱۳۸۵، ص ۷۸.

امام خمینی و پانزده خرداد

الف. کتاب‌ها

- قلی‌پور، جعفر. مواضع امام خمینی (ره) در برابر نظام سیاسی پهلوی و نهادهای آن. تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۲. ۲۲۳ ص.

ب. مقالات

- اسعدی، احمد. یاد نام و مرام امام (ره). کار و کارگر، (۱۳ خرداد ۱۳۷۷): ص ۲.
- اسلامی، احمد. امام و خطر تحجرگرایان. بیان، (۲۳ بهمن ۱۳۷۸): ص ۲.
- اکبری، محمود. ۱۵ خرداد فصلی شکوهمند از مبارزات امام خمینی (ره). اسوه، شماره ۶۶، خرداد ۱۳۸۲، ص ۱۴.
- اکرمی، رضا. امام خمینی از خرداد ۴۲ تا خرداد ۶۸. جمهوری اسلامی، ۱۳ خرداد ۱۳۸۵: ص ۸.
- اکرمی، رضا. دعوت به قیام امام خمینی (ره). اخبار، (۱۳ خرداد ۱۳۷۶): ص ۳.
- امام خمینی احیاگر فطرت پاک انسانها. جمهوری اسلامی، (۱۳ خرداد ۱۳۷۶): صص ۱، ۱۳.
- امام خمینی و خروش علیه سلطه بیگانه. جمهوری اسلامی، (۱۳ آبان ۱۳۷۵): صص ۳، ۵.
- امام خمینی، پیرو راستین محمد (ص). جمهوری اسلامی، (۱۶ خرداد ۱۳۷۵): ص ۱۲.
- انبارلویی، محمدکاظم. اندر جمال یوسف. رسالت، (۱۳ خرداد ۱۳۷۷): صص ۱، ۲۰.
- انتظار فرج از نیمه خرداد کشم. مسجد، ش ۹۰، (خرداد ۱۳۸۴): صص ۲۸ - ۲۹.
- انقلاب امام خمینی (ره) تا ظهور منجی موعود می‌ماند. شما، ش ۱۶۵، (۱۲ خرداد ۱۳۷۹): ص ۶.

- بصیرت‌منش، حمید. امام خمینی و گروههای مسلح اسلامی. حضور، ش ۲۸، (تابستان ۱۳۷۸): صص ۲۳۹ - ۲۴۸.
- بیات، مصطفی. امام خمینی (ره) و نهضت پانزده خرداد: اسلام تماشایی ندارد. زمانه، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۸۸ و ۸۹. صص ۴۶-۴۴.
- بیگللی، محمدحسن. سیری در زندگینامه سیاسی امام خمینی (ره) تا پیروزی انقلاب. رسالت، (۱۲ خرداد ۱۳۸۳): صص ۳ - ۵ منشور.
- پانزده خرداد در کلام امام (ره). پیام بانک، هفته اول خرداد ۱۳۷۶، شماره ۱۱۴، ص ۱۰.
- پانزده خرداد، محصول حرکت امام. توسعه صادرات، شماره ۵۵، خرداد و تیر ۱۳۸۵، ص ۴۲
- پانزده خرداد، نقطه عطف نهضت امام (ره). شما، ش ۴۱۴، خرداد ۱۳۸۴: ص ۹.
- جواهری، محمدرضا. بهره‌گیری امام خمینی (ره) از قرآن در قیام ۱۵ خرداد. قدس، (۱۳ خرداد ۱۳۸۳): ص ۵ ویژه‌نامه.
- حادثه ۱۵ خرداد در کلام امام خمینی (ره). تبیان، شماره ۸۶، خرداد و تیر ۱۳۹۱، ص ۳.
- حجتی کرمانی، علی. ظهور امام خمینی (ره) در تاریخ. حیات نو، (۱۷ خرداد ۱۳۸۰): ص ۶.
- حسینی، احمد. پانزده خرداد در کلام امام (ره). سلام، (۱۹ خرداد ۱۳۷۵): ص ۵؛ (۲۰ خرداد ۱۳۷۵): صص ۹، ۱۰؛ (۲۷ خرداد ۱۳۷۵): ص ۹؛ (۲۸ خرداد ۱۳۷۵): ص ۹.
- در محضر روح‌الله. فرهنگ‌آفرینش، سال ۶، ش ۲۴۹، (۱۲ خرداد ۱۳۷۷): ص ۶.
- دستگیری حضرت امام خمینی (ره) و قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ به روایت اسناد ساواک. پانزده خرداد، ش ۲۵، (بهار ۱۳۷۶): صص ۱۱۱ - ۱۳۹.
- دل و دین در گرو خمینی (ره) سپردن از خرداد ۴۲ تا خرداد ۷۶. کار و کارگر، (۱۳ خرداد ۱۳۷۶): صص ۶ - ۷.
- دوانی، علی. امام خمینی و اندیشه اصلاح حوزه. رسالت، (۱۶ خرداد ۱۳۸۰): ص ۸.
- رییس‌علی. ح. رهبری امام خمینی (ره) در قیام پانزده خرداد. جوان، (۱۶ خرداد ۱۳۸۴): ص ۷.
- زارع، عباس. نقش امام خمینی در جنبش سیاسی مذهبی پانزده خرداد. نامه قم، ش ۵، ۶، (بهار، تابستان ۱۳۷۸): صص ۱۳ - ۳۹.
- زهیری، علی‌رضا. امام خمینی از بازداشت تا آزادی. انتخاب، (۱۳ خرداد ۱۳۷۸): ص ۳.
- سلامی، حسن. امام خمینی و قیام مردمی ۱۵ خرداد. آبان، ش ۷۸، (۱۵ خرداد ۱۳۷۸): ص ۸.
- شعردوست، علی‌اصغر. امام خمینی (ره) نمودگار روح بیداری مسلمانان. جام‌جم، (۱۳ خرداد ۱۳۸۲): ص ۲۰.
- شیرخانی، علی. امام خمینی و قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲. انقلاب اسلامی، س ۱، پیش شماره ۲، (بهار

- ۱۳۷۸): صص ۲۱۰ - ۲۲۴.
- ضیغمی، حیدر. یاد یار. ابرار، (۱۳ خرداد ۱۳۷۶): ص ۲.
- عصر خمینی. جمهوری اسلامی، ۱۹ خرداد ۱۳۸۷: صص ۱، ۲.
- کجباف، علی اکبر. کاپیتولاسیون و بیگانه‌ستیزی حضرت امام خمینی (ره). انقلاب اسلامی، ش ۷، ۸، (پاییز و زمستان ۱۳۸۰): صص ۱۰۴ - ۱۱۶.
- گل‌حسینی، اکبر. بازنگری نقش امام خمینی (ره) در قیام پانزده خرداد ۱۳۴۲. ابرار، (۱۳ خرداد ۱۳۸۳): ص ۶.
- مدنی، محمدسعید. آن مرد پیامبرگونه. کیهان، ۱۰ خرداد ۱۳۸۶: ص ۲.
- مهدی‌راونجی، غلام‌رضا. امام (ره) در خط مقدم نبرد با اسرائیل. سیاست روز، (۱۳ خرداد ۱۳۸۰): ص ۹.
- نقش رهبری امام خمینی (ره) در انقلاب اسلامی. سیاست روز، (۱۷ خرداد ۱۳۸۲): ص ۶.
- حسینی، مهدی. نقش رهبری امام خمینی (ره) در تکوین انقلاب اسلامی، استاد راهنما صادق زیباکلام؛ استاد مشاور ایرج ذوقی. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد علوم سیاسی، ۱۳۷۶. ۱۳۸ ص.

ادبیات در باب پانزده خرداد

مقالات

- ایزدی، مصطفی. روایت حماسه از دریچه اختصار. سروش، سال ۱۶، ش ۷۲۸، (۱۵ بهمن ۱۳۷۳): صص ۱۶ - ۱۹.
- پویا، حسن. نیمه خرداد از نگاه یار. حضور، ش ۳۹، (خرداد ۱۳۸۱): صص ۶۲ - ۷۶.
- حدیث یار. سروش، سال ۲۰، ش ۸۸۹، (۱۶ خرداد ۱۳۷۷): صص ۶ - ۹.
- صابری، شیدا. بازتاب قیام ۱۳۴۲ در مضامین شعارهای دوره انقلاب اسلامی. تاریخ‌پژوهی، ش ۳۴، ۳۵، بهار و تابستان ۱۳۸۷: صص ۱۰۵ - ۱۱۶.
- محدثی، جواد. خرداد خونین. کیهان، (۲۷ خرداد ۱۳۷۴): ص ۶.
- محمدی، یدالله. انقلاب اسلامی، ادبیات مقاومت و پایداری در پرتو سیادت و رهبری امام خمینی (ره). مصباح، ش ۳۰، (تابستان ۱۳۷۸): صص ۵ - ۳۷.

نقش پانزده خرداد در انقلاب اسلامی

الف. کتاب‌ها

عقیدتی سیاسی نیروی هوایی ارتش. پانزده خرداد سالروز آغاز انقلاب اسلامی به پیشوایی امام. تهران: عقیدتی سیاسی نیروی هوایی ارتش، ۱۳۷۵.

ب. مقالات

نامدار، مظفر. ۱۵ خرداد، برافتادن مشروطه و برآمدن انقلاب اسلامی. پانزده خرداد، سال دوم، شماره ۳، بهار ۱۳۸۴، ص ۱۲.

اربابی، محمدعلی. ۱۵ خرداد سرآغاز نهضت خمینی. حمایت، ۱۱ خرداد ۱۳۸۵: ص ۱.
اکبری، کمال. ۱۵ خرداد ۴۲، طلوع انقلاب اسلامی. مبلغان، ش ۵۴، (خرداد ۱۳۸۳): صص ۳۴ - ۵۱.

پانزده خرداد، سرآغاز انقلاب اسلامی. سلام، (۱۳ خرداد ۱۳۷۵): ص ۲.
پانزده خرداد، سرچشمه نهضت اسلامی. جمهوری اسلامی، (۱۱ خرداد ۱۳۷۹): صص ۱، ۲، ۱۵.

پانزده خرداد، طلوع تجلی انقلاب اسلامی. نگهبان انقلاب اسلامی، سال ۵، ش ۳۳، (خرداد ۱۳۷۴): صص ۱۰ - ۱۱، ۴۷.

پیروزی بهمن ۵۷، دستاورد ۱۵ خرداد ۴۲. ندا، شماره ۴۲، بهار و تابستان ۱۳۸۳، ص ۵.
پیروزی بهمن ۵۷، دستاورد ۱۵ خرداد ۴۲. ندا، ش ۴۱، ۴۲، (بهار و تابستان ۱۳۸۳): صص ۵ - ۸.

توکلی، احمد. پانزده خرداد، چهارده خرداد. فردا، (۱۳ خرداد ۱۳۷۷): صص ۱، ۸.
جایگاه ۱۵ خرداد در تاریخ انقلاب اسلامی. شاهد، ش ۲۲۴، (مرداد ۱۳۷۲): صص ۴۴ - ۴۲.
جعفری، م. از ۱۵ خرداد تا ۱۴ خرداد. سلام، (۱۲ خرداد ۱۳۷۵): ص ۲
حسینزاده، حمید. قیام ۱۵ خرداد، صبح صادق پیروزی انقلاب اسلامی. رسالت، ۱۳ خرداد ۱۳۸۷: ص ۸.

حسینیان، روح الله. ۱۵ خرداد مبدأ انقلاب اسلامی. پانزده خرداد، دوره اول، بهار ۱۳۷۶، شماره ۲۵. صص ۶-۴.

حسینی ماهینی، احمد. طلوع انقلاب اسلامی در پانزده خرداد. یاد ایام، سال ۴، ش ۳، (خرداد ۱۳۷۶): صص ۱۱۲ - ۱۲۰.

حماسه ۱۵ خرداد ۴۲، طلوع پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران. اطلاعات، (۱۳ خرداد ۱۳۸۳): صص ۲ - ۳، ۶، ضمیمه.

حماسه آفرینان پانزده خرداد آغازگران نهضت اسلامی. شاهد، ش ۲۴۲، (خرداد ۱۳۷۴): صص

۲۴ - ۲۶.

خلجی، عباس. ۱۵ خرداد ۴۲ مقدمه انقلاب اسلامی. همشهری، (۱۳ خرداد ۱۳۸۱): صص ۵، ۶. خلجی، عباس. مروری بر قیام پانزده خرداد ۱۳۴۲ به عنوان زمینه‌ساز انقلاب اسلامی. اندیشه دانشجو، سال ۸، ش ۳، (خرداد ۱۳۸۱): صص ۱۸ - ۲۱.

داداش‌زاده، صفر. پانزده خرداد بنیانی برای انقلاب اسلامی. انتخاب، (۱۳ خرداد ۱۳۸۰): ص ۸. روحانی، حمید. همگام با نهضت امام؛ از پانزده خرداد تا انقلاب اسلامی: گفت‌وگو با محمد کیارشی رایزن فرهنگی ایران در وین. پانزده خرداد، ش ۲۳، بهار ۱۳۸۹: صص ۲۲۹ - ۳۵۰. زیباکلام، صادق. امام خمینی، پانزدهم خرداد و انقلاب اسلامی. جامعه، (۱۶ خرداد ۱۳۷۷): ص ۷.

ساسانی، حبیب. بازخوانی زمینه‌های قیام خونین ۱۵ خرداد، سرآغازی برای نهضت شکوهمند ملت و رهبری. منشور رسالت، ش ۶۱، (۱۲ خرداد ۱۳۸۴): صص ۱۱، ۱۴ - ۱۵.

شراره پانزده خرداد، پانزده سال قبل از پگاه پیروزی. رسالت، ۱۶ خرداد ۱۳۸۴: ص ۵. شکوری مازندرانی، شهاب‌الدین. دوم خرداد، تداوم پیام عزت خونین ۱۵ خرداد. سلام، (۲۱ خرداد ۱۳۷۷): ص ۹.

صلواتی، علیرضا. زوال ظلم و طلیعه فجر. جوان، (۱۸ بهمن ۱۳۸۴): ص ۱۱.

عابدینی، احمد. عامل پیروزی و تداوم انقلاب اسلامی. مشارکت، (۲۱ بهمن ۱۳۷۸): ص ۱۲. فرزندی، عباس‌علی. پانزده خرداد ۴۲، نقطه عطف انقلاب اسلامی. اندیشه دانشجو، ش ۴۲، (خرداد ۱۳۸۲): صص ۱۸ - ۲۳.

فرقانی، محمدمهدی. روایت تاریخ انقلاب. کیهان فرهنگی، ش ۱۹۸، (فروردین ۱۳۸۲): صص ۲۸ - ۳۳.

قهرمانی، علی. پانزده خرداد سرآغاز انفجار نور بود. تعاون، دوره جدید، خرداد ۱۳۷۶، شماره ۶۹. صص ۱۹-۱۸.

کاظمی، بهزاد. ۱۵ خرداد سرآغاز ۱۵ سال مبارزه بی‌امان. جوان، (۱۲ خرداد ۱۳۷۹): ص ۳. کریمی، حجت‌الله. اولین جرقه انقلاب اسلامی: نگاهی به بسترها و زمینه‌های شکل‌گیری قیام ۱۵ خرداد. رسالت، ۱۳ خرداد ۱۳۸۸: ص ۱۸.

کریمی، حجت‌الله. ریشه‌های انقلاب: طلیعه نهضت اسلامی از لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی تا قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲. رسالت، ۷ بهمن ۱۳۸۸: ص ۱۷.

محمدی‌فر، هادی. ۱۵ خرداد نقطه عطفی در انقلاب ۱۳۵۷. رسالت، ۱۲ خرداد ۱۳۸۶: ص ۱۸.

مروندی علمداری، فرهاد. ۱۵ خرداد، آغاز نهضت آفتاب. کیهان، (۱۲ خرداد ۱۳۸۱): ص ۶.

ممبینی، علی نظر. پانزده خرداد، خاستگاه انقلاب. کیهان، (۱۲ خرداد ۱۳۸۳): ص ۶.
مروی، ابوالفضل، ۱۵ خرداد، ظهور گفتمان تازه در جنبش‌های اجتماعی ایران، فصل‌نامه ۱۵
خرداد، سال چهارم، شماره ۱۱، بهار ۱۳۸۶، ص ۸۶.
وزوایی، علی. ۱۵ خرداد و اصلاحات آمریکایی. جمهوری اسلامی، (۱۳ خرداد ۱۳۸۱): ص ۱۱.

مباحث علوم اجتماعی در باب قیام پانزده خرداد

الف. کتاب‌ها

خلجی، عباس. اصلاحات آمریکایی ۱۳۴۲ - ۱۳۳۹ و قیام ۱۵ خرداد. تهران: مرکز اسناد انقلاب
اسلامی، ۱۳۸۱، ۳۴۳ ص.

دلوری، ابوالفضل. جامعه‌شناسی تحولات ایران: از انقلاب مشروطه تا قیام خرداد ۱۳۴۲. تهران:
پژوهشکده امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی، معاونت پژوهشی، ۱۳۹۰. ۳۶۷ ص.
رکنی، محمداقبر. تحلیل تطبیقی قیام‌های تنباکو، تنگستان و ۱۵ خرداد. شیراز: فدک سبز،
۱۳۹۱. ۷۲ ص.

مصباح‌یزدی، محمدتقی. عبرت‌های خرداد. تدوین علیرضا تاجیک و حسین شفیعی. قم: مؤسسه
آموزشی امام خمینی (ره)، ۱۳۸۳. ۲۱۵ ص.

بشارتی، علی محمد. پنجاه و هفت سال اسارت: تجزیه و تحلیل دوران پهلوی. جلد چهارم: از
قیام ۱۵ خرداد تا تبعید امام خمینی (ره). تهران: سوره مهر، ۱۳۸۵. ۳۱۸ ص.

ب. مقالات

افتخاری، احمدعلی. قیام ۱۵ خرداد، بسترهای اجتماعی سیاسی و مبنای اعتقادی. اطلاعات، (۱۳)
خرداد ۱۳۷۷): ص ۴ - ۵ ضمیمه.

افتخاری، احمدعلی. مبنای اعتقادی و زمینه‌های اجتماعی - سیاسی قیام ۱۵ خرداد. اطلاعات، (۱۳)
خرداد ۱۳۷۵): ص ۶؛ (۱۶ خرداد ۱۳۷۵): ص ۶.

انبارلویی، محمدکاظم. فشار از بیرون، تغییر از درون! رسالت، ۱۳ خرداد ۱۳۸۶، صص ۱، ۴،
انگیزه‌ها و ریشه‌های تکوین قیام ۱۵ خرداد از دیدگاه مقام معظم رهبری. اطلاعات، (۱۳) خرداد
۱۳۷۴): صص ۶، ۴.

ایمانی، محمد. ویژگیهای نهضت ۱۵ خرداد در مطالعات انقلاب اسلامی. کیهان، (۱۳) خرداد
۱۳۷۵): ص ۱۲.

بازاندیشی ۱۵ خرداد در پرتو تاریخ تحولات سیاسی - اجتماعی دوران معاصر ایران. ۱۵ خرداد،

- سال هفتم، شماره ۲۳، بهار ۱۳۸۹، ص ۲۵.
- باقری، علی. ۱۵ خرداد، مقابله نوگرایی اسلامی با مدرنیزاسیون غربی، ایران، (۱۳ خرداد ۱۳۷۴): ص ۹.
- بهرامی‌راد، ناصر. پانزده خرداد یا مشروطه؟ کیهان هوایی، ش ۱۴۷۸، (۱۳ خرداد ۱۳۸۱): ص ۲.
- بهشتی سرشت، محسن. تکوین اندیشه سیاسی امام در بستر تاریخ معاصر. اعتماد ملی، ۱۳ خرداد ۱۳۸۶: ص ۱۴.
- بهشتی سرشت، محسن. رویکرد تاریخی به نقش و جایگاه طبقه متوسط سنتی در وقوع انقلاب اسلامی. متین، ش ۴۲، بهار ۱۳۸۸، صص ۷۱ - ۸۹.
- جریان‌شناسی سیاسی قیام (پانزده خرداد). کتاب نقد، شماره ۲۲، تابستان ۱۳۸۱، ص ۶.
- حسینی، مجتبی. همگرایی تحجر و التقاط در مواجهه با ۱۵ خرداد. شما، (۱۷ خرداد ۱۳۸۲): ص ۱۰.
- خلجی، عباس. پانزده خرداد، جریان شناسی سیاسی. کتاب نقد، ش ۲۲، (بهار ۱۳۸۱): صص ۸۹ - ۱۰۸.
- رحمتی، محمد و زاهد غفاری. تحلیل قیام پانزده خرداد در قالب نظریه جنبش اجتماعی اسملسر. علوم اجتماعی، شماره ۵۳، تابستان ۱۳۹۰، ص ۱۳۷.
- رضوی، مسعود. خیزش بزرگ: سرشت و سرنوشت قیام پانزده خرداد ۱۳۴۲. همشهری، ۱۳ خرداد ۱۳۸۷: ص ۲۴.
- روحانی، حمید. قیام ۱۵ خرداد و نهضت‌های سده پیشین، مشابهت‌ها و تفاوت‌ها. ۱۵ خرداد، سال سوم، شماره ۷، بهار ۱۳۸۵، ص ۴.
- روزبهناسی، محمدعلی. پانزده خرداد ۱۳۸۸: روایتی تحلیلی از قیام پانزده خرداد ۱۳۴۲ تا به امروز. دیدار آشنا، ش ۱۰۴، خرداد ۱۳۸۸: صص ۱۶ - ۱۷.
- سروش، حمیده. کودکی یک انقلاب: نگاهی به قیام ۱۵ خرداد. بشری، ش ۴۷، خرداد ۱۳۸۶: صص ۴۷ - ۵۲.
- شاهدی، مظفر. اصلاحات شاهانه: روند شکل‌گیری قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲. جام‌جم، ش ۵، (خرداد ۱۳۸۴): صص ۲ - ۳ ضمیمه ایام.
- شیرمحمدی، محمدمهدی. پدیدارشناسی نهضت امام خمینی در ۱۵ خرداد. سیاست روز، ۱۸ خرداد ۱۳۸۵: ص ۷.
- شیرودی، مرتضی. اتحاد برای پیشرفت و رفم از بالا (بررسی زمینه‌های قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲). رواق اندیشه. خرداد ۱۳۸۴، شماره ۴۲، صص ۱۰ - ۲۱.

- صالح‌آبادی، ابراهیم. اصلاحات برونزا و پانزدهم خرداد. کتاب ماه علوم اجتماعی، ش ۷۵، ۷۶، (دی و بهمن ۱۳۸۲): صص ۶۲ - ۶۵.
- طاهایی، جواد. کند و کاو در دو دهه متناقض. راهبرد، ش ۲۲، (زمستان ۱۳۸۰): صص ۱۱۳ - ۱۴۶.
- عرفان‌منش، جلیل. پایان افسانه جدایی دین و سیاست: تحلیلی بر قیام پانزده خرداد ۱۳۴۲. همشهری، ۱۲ خرداد ۱۳۸۸: صص ۱۳، ۱۶.
- علم، محمدرضا. بررسی تأثیر فرهنگ مبارزاتی امام خمینی (ره) بر جنبش دانشجویی ایران (۱۳۵۷ - ۱۳۴۲). متین، ش ۴۳، تابستان ۱۳۸۸: صص ۹۷ - ۱۱۷.
- علی‌اصغری، محمدحسین. خرداد، یاد اندیشه‌های امام (ره) و جامعه مدنی. اعتماد ملی، ۱۶ خرداد ۱۳۸۶: ص ۱۱.
- علیزاده مدنی، علی‌رضا. نقش فرهنگ در گستره نهضت ۱۵ خرداد. جام‌جم، ۱۶ خرداد ۱۳۸۵: ص ۱۰.
- غنی، مهدی. پایان سلطنت: تحلیل قیام پانزده خرداد. شرق، (۱۲ خرداد ۱۳۸۴): ص ۱۶ ویژه درگذشت امام خمینی.
- فراستی، عبدالوهاب. قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ (روند، بازتاب و نتایج). حضور، ش ۳۹، (خرداد ۱۳۸۱): صص ۱۰۱ - ۱۱۴.
- قنبری، محمدرضا. تأثیر جنگ سرد بر پیدایش قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲. تاریخ روابط خارجی، شماره ۲۵، پاییز و زمستان ۱۳۸۴، ص ۱۲۵.
- قنواتی، مهدی. قیام ۱۵ خرداد و توهم توطئه. سیاست روز، ۱۱ خرداد ۱۳۸۵: ص ۲.
- کارگر، رحیم. بسترها و دستاوردهای قیام پانزده خرداد. مبلغان، شماره ۱۰۳، خرداد ۱۳۸۷، ص ۳۰.
- کلالی، نرگس. کالبدشکافی قیام پانزده خرداد. زمانه، شماره ۸۹، خرداد و تیر ۱۳۸۹، ص ۵۴.
- لاریجانی، محمدجواد. تئوری حکومت اسلامی، دیدگاه‌های حضرت امام و نقش روشنفکران. رسالت، (۱۳ خرداد ۱۳۷۵): صص ۱۸ - ۱۹ ویژه‌نامه.
- محمدزاده صدیق، ائلدار. کالبدشکافی قیام ۱۵ خرداد. همشهری، (۱۳ خرداد ۱۳۸۳): ص ۹.
- محمودی، حامد. تأثیرات سیاسی و اجتماعی قیام ۱۵ خرداد. ایران، ۱۳ خرداد ۱۳۸۷: ص ۵.
- مروی، ابوالفضل. ۱۵ خرداد، ظهور گفتمان تازه در جنبش‌های اجتماعی ایران. پانزده خرداد، سال چهارم، شماره ۱۱، بهار ۱۳۸۶، ص ۸۶.
- مروی، ابوالفضل. ۱۵ خرداد، ظهور گفتمان تازه در جنبش‌های اجتماعی ایران: بازخوانی سخنرانی

راهنمای مطالعاتی قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲

تاریخی امام در فروردین سال ۱۳۴۳ بر جنبه روش تحلیل گفتمان. پانزده خرداد، دوره ۳، سال ۴، ش ۱۱، بهار ۱۳۸۶: صص ۸۶ - ۱۲۱.

معادیخواه، عبدالمجید. پی آمدهای سیاسی- فرهنگی حماسه ۱۵ خرداد (پیدایش قله‌ای بلند از جریانی دیگر). یاد، بهار ۱۳۶۹، شماره ۱۸، صص ۹-۱۲.

معصومی (وزوایی)، علی. درنگی در ماهیت قیام ۱۵ خرداد. جمهوری اسلامی، ۱۳ خرداد ۱۳۸۵: ص ۱۲.

منصوری، جواد. زمینه‌های قیام ۱۵ خرداد. تاریخ و فرهنگ معاصر، سال ۴، ش ۳، (پاییز، زمستان ۱۳۷۴): صص ۷ - ۲۷.

مولانا، حمید. ملی‌گرایی و اسلام‌گرایی ۳۰ تیر و ۱۵ خرداد. کیهان، (۱۸ خرداد ۱۳۸۱): صص ۱۳، ۱۶.

نامدار، مظفر. ۱۵ خرداد، سرآغاز افول تمثال پادشاهی در ایران: بازخوانی نهضت ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ در چهار پرده. پانزده خرداد، دوره ۳، سال ۴، ش ۱۱، بهار ۱۳۸۶: صص ۱۶ - ۸۵.

نامدار، مظفر. بازاندیشی نهضت پانزده خرداد در پرتو تاریخ تحولات سیاسی- اجتماعی دوران معاصر ایران. پانزده خرداد، ش ۲۳، بهار ۱۳۸۹: صص ۲۵ - ۹۲.

نامدار، مظفر. واپس‌گرایان در عصر امام خمینی (ره) از ملت ایران چه می‌خواهند؟. پانزده خرداد، دوره ۳، سال ۴، ش ۱۱، بهار ۱۳۸۶: صص ۴ - ۱۴.

نظرپور، مهدی. زمینه‌های قیام پانزده خرداد. پیام، بهار ۱۳۸۶، شماره ۸۲، صص ۹۳-۱۱۴.

نهضت امام خمینی (ره) از آغاز تا انجام. فرهنگ آفرینش، ش ۲۹۹، (۱۱ خرداد ۱۳۷۸): ص ۸.

هرندی، مرتضی. بازشناسی ابعاد نهضت امام خمینی. کیهان، (۱۹ خرداد ۱۳۷۸): ص ۷؛ (۲۶ خرداد ۱۳۷۸): ص ۷؛ (۳۰ خرداد ۱۳۷۸): ص ۷.

حماسه‌سازان و شهدای پانزده خرداد

الف. کتاب‌ها

شریف‌آبادی، مرتضی. یادداشت‌های زندان. چاپ دوم. تهران: موزه عبرت ایران، ۱۳۸۸. ۴۲۰ ص.

طالقانی، علیرضا. انوار خرداد: یادی از بزرگمردان حماسه ۱۵ خرداد ورامین. تهران: بنیاد شهید

انقلاب اسلامی، معاونت پژوهش و تبلیغات، نشر شاهد، ۱۳۸۰. ۱۲۸ ص.

طالقانی، علیرضا. راهیان شهادت: «یادی از بزرگمردان حماسه ۱۵ خرداد ورامین». به کوشش

کارشناسی تحقیق و پژوهش بنیاد شهید انقلاب اسلامی ورامین. تهران: بنیاد شهید انقلاب اسلامی،

نشر شاهد، ۱۳۸۰. ۱۵۳ ص.

کرمی، حمید. تیغ و تبسم: داستانی بر اساس زندگی طیب حاج رضایی. تهران: الهام، ۱۳۸۸.
 موحد، جمیل. سرداران کوچک و بازار. تهران: میکائیل؛ اشجع، ۱۳۸۵. ۳۹۱ ص.
 واحدی، مهناز. حیات طیب. تهیه شده در معاونت پژوهش مؤسسه روایت سیره شهدا. بابل: انتشارات مشق، ۱۳۹۱. ۴۰ ص.
 محمودی، محمدحسن و محمدرضا حیدری. ستارگان درخشان از ۱۵ خرداد ۴۲ تا تکرار تاریخ. قم: صاحب الزمان (ع)، ۱۳۸۹. ۲۰۰ ص.

ب. مقالات

احمد، احمد. شهید عراقی و ۱۵ خرداد در گفت و شنود شاهد یاران با احمد احمد. شاهد یاران، شماره ۳۶، آبان ۱۳۸۷، ص ۶۹.
 احمدی، نعمت. طیب بازمانده نسل کدخدایان. اطلاعات، (۱۸ بهمن ۱۳۸۴): ص ۱۱.
 با خون خود نوشت یا مرگ یا خمینی. شما، ش ۳۶۴، (۱۳ خرداد ۱۳۸۳): ص ۶.
 پانزده خردادى‌ها. جام‌جم، ش ۵، (خرداد ۱۳۸۴): ص ۱، ضمیمه ایام.
 تشیع، محمدحسن. چهره سیاسی شهید آیت‌الله سیدمصطفی خمینی (ره): به مناسبت اول آبان سالروز شهادت مصطفی خمینی. اعتماد ملی، ۱ آبان ۱۳۸۶: ص ص ۱۰ - ۱۱، ۱۲.
 چهل تن، امیرحسن. زندگی و مرگ طیب حاج رضایی. همبستگی، ۲۱ خرداد ۱۳۸۵: ص ۵.
 حجتی کرمانی، محمدجواد. اولین زندانی پس از ۱۵ خرداد ۴۲. صدای عدالت، (۱۳ خرداد ۱۳۸۱): ص ۲.
 حسینی زنجانی، عزالدین. مصاحبه با آیت‌الله سیدعزالدین حسینی زنجانی از روحانیون بازداشت‌شده در ۱۵ خرداد ۱۳۴۲. جام‌جم، (۱۲ خرداد ۱۳۸۲): ص ۱۳؛ (۱۳ خرداد ۱۳۸۲): ص ۱۳.
 حیدری، ابوالفضل. نیم نگاهی به چند و چون نقش آفرینی طیب حاج رضایی در رویداد ۱۵ خرداد در گفت و شنود شاهد یاران با ابوالفضل حیدری. شاهد یاران، شماره ۶۸، تیر ۱۳۹۰، ص ۳۸.
 حیدری، محمد. عصر یک انقلابی. حیات‌نو، (۲ تیر ۱۳۷۹): ص ۷؛ (۴ تیر ۱۳۷۹): ص ۸.
 خنده‌ای میان اشک جلادان. ایران، (۲۶ خرداد ۱۳۷۵): ص ۱۲.
 دانشی، عباس. شهدای قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ مجددین حیات امت اسلامی. اسوه، شماره ۱۶۲، خرداد ۱۳۹۰، ص ۱.
 رفیق‌دوست، محسن. طیب حاج رضایی، زمینه‌های تحول و نقش او در قیام ۱۵ خرداد در

گفت و شنود شاهد یاران با محسن رفیق دوست. شاهد یاران، شماره ۶۸، تیر ۱۳۹۰، ص ۱۳.

شاه‌حسینی، حسین. طیب حاج‌رضایی از ۲۸ مرداد تا ۱۵ خرداد در گفت و شنود شاهد یاران با حسین شاه‌حسینی. شاهد یاران، شماره ۶۸، تیر ۱۳۹۰، ص ۴۴.

شیرودی، مرتضی. ابهام‌زدایی از شهید مطهری در عرصه مبارزات انقلابی. رواق اندیشه، اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۲۹. صص ۷۰-۵۹.

صورت اسامی روحانیون دستگیر شده در جریان وقایع ۱۵ خرداد ۱۳۴۲. ۱۵ خرداد، سال هفتم، شماره ۲۳، بهار ۱۳۸۹، ص ۳۵۵.

طاهایی، محمدرضا. هاشمی، هاشمی است. جمهوری اسلامی، ۲۱ خرداد ۱۳۸۵: ص ۳.

طیب، آزادمردی از تبار ۱۵ خرداد. پانزده خرداد، ش ۲۵، (بهار ۱۳۷۶): صص ۲۵۶ - ۲۸۴.

فرخ، فضل‌الله. ۱۵ خرداد و مظلومیت شهدای آن. شما، ش ۲۶۵، (۱۶ خرداد ۱۳۸۰): ص ۶.

کارخانه، میترا. روایت زندگی طیب حاج‌رضایی در روز ۱۵ خرداد. جام‌جم، ۱۱ خرداد ۱۳۸۵: ص ۹.

معزی، فاطمه. بار دیگر، حر: بازخوانی پرونده حضور عیاران در نهضت امام. ایام جام‌جم، ش ۳۱، ۱۷ آبان ۱۳۸۶: صص ۲، ۳.

مهرعلیزاده، مهدی. بررسی و تحلیل اسناد ساواک منطقه اصفهان پیرامون آیت‌الله خادمی در نهضت ۱۵ خرداد. انقلاب اسلامی، ش ۷، ۸، (پاییز و زمستان ۱۳۸۰): صص ۳۹ - ۵۶.

نیمه خرداد و آفرینندگان آن در آئینه توصیف امام: ۱۵ خرداد و شهدای آن را بشناسید. شاهد یاران، تیر ۱۳۹۰، شماره ۶۸، صص ۴-۲.

پانزده خرداد به روایت اسناد و مدارک الف. کتاب‌ها

رفیع، جلال. پانزده خرداد ۱۳۴۲ در اطلاعات هشتاد سال، تهران: مؤسسه اطلاعات، ۱۳۸۶. مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات. قیام ۱۵ خرداد به روایت اسناد ساواک. تهران: وزارت اطلاعات، مرکز بررسی اسناد تاریخی، ۱۳۷۸. ج ۹.

منصوری، جواد. تاریخ قیام پانزده خرداد به روایت اسناد. تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۷۷ - ۱۳۷۸. ج ۲.

- مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات. آزادمرد: شهید طیب حاج‌رضایی. تهران: وزارت

مجموعه مطالعات تاریخ

اطلاعات، مرکز بررسی اسناد تاریخی، ۱۳۷۸. ۳۲۲ ص.

ب. مقالات

آریا بخشایش، یحیی. ۱۵ خرداد تهران، بر اساس گزارشهای ساواک. مطالعات تاریخی، شماره ۷، بهار ۱۳۸۴: صص ۳۹-۱۲۵.

اسناد تاریخی ۱۵ خرداد ۱۳۴۲. ۱۵ خرداد، سال چهارم، شماره ۱۱، بهار ۱۳۸۶: ص ۳۴۷.
اسنادی از حساس ترین روزهای قیام ۱۵ خرداد. جمهوری اسلامی، (۶ خرداد ۱۳۸۱): ص ۹.
پانزده خرداد به روایت اسناد. اطلاعات، (۱۲ خرداد ۱۳۸۴): ص ۶.

پانزده خرداد و مطبوعات مزدور خارجی. پانزده خرداد، دوره سوم، بهار ۱۳۹۰، شماره ۲۷. صص ۲۹۱-۳۰۵.

پانزده خرداد و مطبوعات مزدور خارجی. پانزده خرداد، سال هشتم، شماره ۲۷، بهار ۱۳۹۰، ص ۲۹۳.

چراتی، رضا. امام در آینه اسناد: سیر مبارزات امام خمینی به روایت اسناد ساواک. رسول آفتاب، ش ۲، خرداد ۱۳۸۶، صص ۴۴-۴۶.

رنجبر، سیف‌الله. ۱۵ خرداد از دیدگاه رسانه‌های خارجی. مطالعات تاریخی، شماره ۷، بهار ۱۳۸۴، صص ۱۷۹-۱۹۷.

علیان‌نژاد، میرزباقر. ۱۵ خرداد در آینه مطبوعات داخلی. مطالعات تاریخی، شماره ۷، بهار ۱۳۸۴، ص ۱۶۱.

تاریخ نگاری پانزده خرداد و روزشمارها

الف. کتاب‌ها

توانانیا، مقداد و حسین آقاجانی. روزشمار انقلاب اسلامی در قم ۱۳۴۱-۱۳۵۷. تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۷. ۲۵۱ ص.

فراستی، عبدالوهاب. تاریخ شفاهی انقلاب اسلامی از مرجعیت امام خمینی تا تبعید (۱۳۴۲-۱۳۴۰). تهران: مرکز بررسی اسناد تاریخی، ۱۳۷۹-۱۳۸۴. ج ۲.

کامور بخشایش، جواد. گزارش یک طرح: چهار سال تلاش برای ماندگاری گوشه‌ای از تاریخ انقلاب. تهران: سوره مهر، ۱۳۸۶. ۴۹۶ ص.

گروه تاریخ کتاب سبز. نگاهی به قیام خونین ۱۵ خرداد ۱۳۴۹. تهران: کتاب سبز، ۱۳۸۹. ۶۴ ص.
گودزیانی، احد. روزشمار ۱۵ خرداد: ۱۳۴۰/۱/۱ - ۱۳۴۰/۳/۳۱. تهران: سوره مهر، ۱۳۸۴.

ص ۴۸۰.

گودرزیانی، احد. روزشمار ۱۵ خرداد: ۱/۴/۱۳۴۰ - ۱۳۴۰/۶/۳۱. تهران: سوره مهر، ۱۳۸۶. ج ۲.
گودرزیانی، احد. روزشمار ۱۵ خرداد: بهار ۱۳۴۰. تهران: سوره مهر، ۱۳۹۰. ص ۵۶۰.
گودرزیانی، احد. روزشمار ۱۵ خرداد: پاییز ۱۳۴۰. تهران: سوره مهر، ۱۳۹۰. ص ۳۹۲.
گودرزیانی، احد. روزشمار ۱۵ خرداد: تابستان ۱۳۴۰. تهران: سوره مهر، ۱۳۹۰. ص ۴۵۰.
مرکز اسناد انقلاب اسلامی، گروه خاطرات و تاریخ شفاهی. انقلاب اسلامی به روایت خاطره: از دوران زعامت آیت‌الله‌العظمی بروجردی تا قیام ۱۵ خرداد. تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۲. ص ۱۹۵ - ۸

ب. مقالات

از ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ تا ۱۴ خرداد ۱۳۶۸. ابرار، (۱۲ خرداد ۱۳۷۹): صص ۱، ۲.
از تاریخ: اسناد تاریخی ۱۵ خرداد ۱۳۴۲، فصل‌نامه ۱۵ خرداد، دوره ۳، سال ۴، ش ۱۱، بهار ۱۳۸۶: صص ۳۴۸ - ۳۵۲.

از خرداد ۴۲ تا خرداد ۶۸. فرهنگ‌آفرینش، سال ۶، ش ۲۴۹، (۱۲ خرداد ۱۳۷۷): ص ۱.
بلامحله، سمانه. سیر تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در سالهای ۱۳۵۷ - ۱۳۲۰. ایران، (۱۶ بهمن ۱۳۸۴): ص ۶؛ (۱۷ بهمن ۱۳۸۴): ص ۶.
تاریخ ۱۵ خرداد باید آن‌گونه که هست تحلیل شود. رسالت، (۱۳ خرداد ۱۳۷۵): صص ۱۲ - ۱۳ ویژه‌نامه.

تراشسی، علی. از ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ تا ۲۲ بهمن ماه ۱۳۵۷. رسالت، ۱۰ خرداد ۱۳۸۴: صص ۷ - ۱۴.

تهرانی، صادق. مروری بر زمینه‌ها و آثار قیام ۱۵ خرداد. مطالعات تاریخی، شماره ۷، بهار ۱۳۸۴، ص ۹.

جعفری‌گیلانی، حبیب‌الله. ریشه‌های تاریخی قیام ۱۵ خرداد. ارزشها، سال ۱، ش ۲۲، (۱۹ خرداد ۱۳۷۶): ص ۱۱.

حمزه، ساده. من با این نیش قلمم استخوان ارتش را به لرزه در خواهم آورد. زن روز، ش ۱۶۰۷، (۱۰ خرداد ۱۳۷۶): صص ۱۴ - ۱۵، ۴۸.

ذوالفقاری، علی. از قیام ۱۵ خرداد تا احیای کاپیتولاسیون. کیهان، (۱۳ خرداد ۱۳۷۷): ص ۶.
رسولی‌پور، مرتضی. پنج ماه بحرانی: ۱۵ خرداد تا ۱۶ آبان ۱۳۴۲؛ امیر تیمور کلالی و مروری بر خاطرات او. تاریخ معاصر ایران، شماره ۲، تابستان ۱۳۷۶، صص ۲۰۶-۱۷۵.

روحانی، حمید. از قیام علیه فراموشخانه تا قیام پانزده خرداد. زمانه، شماره ۸۹، خرداد و تیر ۱۳۸۹، ص ۵۲

روزشمار ۱۵ خرداد. مهر، شماره ۱۲۲، پانزدهم خردادماه ۱۳۹۰، ص ۱۲.

روزشمار ۱۵ خرداد. جمهوری اسلامی، ۲۴ بهمن ۱۳۸۶: ص ۹.

فرشیدی، محمود. پانزده خرداد در بستر زمان. رسالت، (۱۳ خرداد ۱۳۸۲): صص ۱، ۱۹. فلاح‌زاده، سیدحسین. رهیافت‌های تاریخی در اندیشه امام خمینی (ره). کتاب نقد، زمستان ۱۳۷۸، شماره ۱۳، صص ۲۸۶ - ۳۰۵.

قدسی، بهروز. پانزده خرداد، نقطه عطفی در تاریخ ایران. کیهان، (۱۳ خرداد ۱۳۷۷): ص ۱۰. کاظم‌زاده، حسین. مهمترین فرازهای تاریخ انقلاب اسلامی. نگاهان انقلاب اسلامی، سال ۵، ش ۴۱، (دی، بهمن ۱۳۷۵): صص ۱۶ - ۲۰، ۸۱.

مروری بر مهمترین فرازهای تاریخ انقلاب اسلامی. جمهوری اسلامی، (۱۱ بهمن ۱۳۷۴): ص ۱۵. ۱۲) بهمن ۱۳۷۴): ص ۱۴؛ (۱۴ بهمن ۱۳۷۴): ص ۱۴؛ (۱۵ بهمن ۱۳۷۴): ص ۱۴؛ (۱۶ بهمن ۱۳۷۴): ص ۱۴؛ (۱۷ بهمن ۱۳۷۴): ص ۱۴؛ (۱۸ بهمن ۱۳۷۴): ص ۱۵؛ (۱۹ بهمن ۱۳۷۴): ص ۱۲.

مروری بر نهضت ۴ مرحله‌ای امام خمینی. جمهوری اسلامی، (۱۷ بهمن ۱۳۷۹): ص ۹؛ (۱۸ بهمن ۱۳۷۹): ص ۷.

واقعه ۱۵ خرداد به روایتی دیگر. جوان، ۱۱ خرداد ۱۳۸۵: ص ۱۱

مباحث عمومی درباره ۱۵ خرداد

الف. کتاب‌ها

احمدپور، محمدنقی. آغاز بیداری: ویژه‌نامه قیام پانزده خرداد. قم: مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما، ۱۳۸۲. ۱۶۹ ص.

حنیف، محمد. قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲. تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۸۵. ۱۲۳ ص.

سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی. نیمه شعبان تا نیمه خرداد. تهران: سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی، بی‌تا. ۲۴ ص. (در گروه شماره ۳ مناسب‌تر به نظر می‌رسد)

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی. پانزده خرداد، نقطه بازگشت به خویشتن اسلامی. [بی‌جا]: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، [بی‌تا]. (در گروه شماره ۳ مناسب‌تر به نظر می‌رسد)

عربانی، جواد. گذری بر قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲. تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، مؤسسه فرهنگی

هنری و انتشارات، ۱۳۹۱. ۳۰۰ ص
منصوری، جواد. قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲. تهران: [سازمان تبلیغات اسلامی]، حوزه هنری، دفتر ادبیات
انقلاب اسلامی، ۱۳۷۶. ۳۷۲ ص.

ب. مقالات

ابوالقاسمی، مسعود. شکستن طلسم شهر سنگستان. کیهان، (۱۱ خرداد ۱۳۷۴): ص ۶.
ادیب‌یزدی، مرتضی. اندیشه حکومت اسلامی. رسالت، (۱۵ بهمن ۱۳۸۳): صص ۳، ۲۳؛ (۱۷
بهمن ۱۳۸۳): ص ۳؛ (۱۸ بهمن ۱۳۸۳): صص ۳، ۱۹؛ (۲۰ بهمن ۱۳۸۳): صص ۳، ۱۹؛ (۲۱
بهمن ۱۳۸۳): صص ۳، ۲۳؛ (۲۴ بهمن ۱۳۸۳): ص ۳؛ (۲۵ بهمن ۱۳۸۳): صص ۳، ۱۹؛ (۲۶ بهمن
۱۳۸۳): صص ۳، ۱۹؛ (۲۷ بهمن ۱۳۸۳): ص ۳؛ (۲۸ بهمن ۱۳۸۳): ص ۳.
اصفحانی، عبدالله. قیام ۱۵ خرداد قیامی اعتقادی و مردمی. درسهایی از مکتب اسلام، سال ۴۳، ش
۳، (خرداد ۱۳۸۲): صص ۵۳ - ۵۴.

افشارتهرانی. قیامی که محدود به زمان خود نشد. رسالت، ۱۲ خرداد ۱۳۸۶: ص ۱۷.

آمریکا، طراح سرکوب قیام ۱۵ خرداد. جمهوری اسلامی، (۱۸ خرداد ۱۳۸۴): ص ۱۱.

بازتاب قیام ۱۵ خرداد. سلام، (۱۳ خرداد ۱۳۷۵): ص ۹.

پارسا نژاد، امید. ۱۵ خرداد. شرق، (۱۶ خرداد ۱۳۸۳): ص ۷ ویژه‌نامه فرهنگ.

پانزده خرداد سالروز قیام روحانیت به رهبری امام خمینی. شاهد، ش ۲۴۲، (خرداد ۱۳۷۴):
صص ۲۲ - ۲۳.

پانزده خرداد ماندگار. درسهایی از مکتب اسلام، خرداد ۱۳۸۱، سال ۴۲، شماره ۳. صص ۳۲-
۳۳.

پانزده خرداد منشأ نجات ملت ایران. شما، ش ۱۶۵، (۱۲ خرداد ۱۳۷۹): ص ۸.

پانزده خرداد، اساس شکوفائی و نوآوری. درسهایی از مکتب اسلام، شماره ۶۲۷، خرداد ۱۳۸۷،
ص ۵۵.

پانزده خرداد، پیام مقاومت. درسهایی از مکتب اسلام، شماره ۶۰۳، خرداد ۱۳۸۵، ص ۵۶.

پانزده خرداد، رخدادی که تبدیل به تاریخ شد. ۱۵ خرداد، سال دوم، شماره ۳، بهار ۱۳۸۴، ص
۸۰.

پانزده خرداد، روز دفاع از استقلال و ارزشهای اسلامی. درسهایی از مکتب اسلام، سال ۴۷، ش
۲، اردیبهشت ۱۳۸۶: صص ۴۹ - ۵۰.

پانزده خرداد، فصل نورانی در تاریخ مبارزات مردم مسلمان ایران. جمهوری اسلامی، (۱۲ خرداد

۱۳۸۴): ص ۱۵.

- پورااستاد، وحید. در نقطه عطف، هیبت شاه شکست. سلام، (۱۹ خرداد ۱۳۷۵): صص ۵، ۱۰.
 پویا، حسن. ۱۵ خرداد، سند ایستادگی مردم. رسالت، (۱۳ خرداد ۱۳۸۱): ص ۲۰ ویژه‌نامه.
 تاریخ تکرار می‌شود. ابرار، (۱۳ خرداد ۱۳۷۴): ص ۲.
 چرا ۱۵ خرداد نقطه عطف است؟ بهار، (۱۶ خرداد ۱۳۷۹): صص ۱، ۲.
 چگونه پانزده خرداد شکل گرفت. سما، شماره ۱۷۷، خرداد ۱۳۸۸، ص ۲
 حادثه ۱۵ خرداد یک واقعه عمیق اسلامی و دینی بود. رسالت، (۱۳ خرداد ۱۳۷۵): صص ۸-
 ۱۰ ویژه‌نامه.
 حقایق یک انقلاب بزرگ. اطلاعات، (۲۵ مرداد ۱۳۸۴): ص ۱ ضمیمه؛ (۲۶ مرداد ۱۳۸۴): ص
 ۱ ضمیمه.
 حقدار، علی‌اصغر. ۱۵ خرداد جنبشی مردمی مذهبی. انتخاب، (۱۲ خرداد ۱۳۷۹): ص ۷.
 خرداد، ماه غرور و افتخار یک ملت. توسعه، (۴ خرداد ۱۳۸۲): ص ۱.
 خسروانی، عباس. رایحه ولایت در ۱۵ خرداد. رسالت، ۱۲ خرداد ۱۳۸۶: ص ۷.
 خسروشاهی، هادی. اندیشه تحریم و گوشه‌ای از مبارزات ملت مسلمانان ایران در دوران پهلوی:
 درباره سه اعلامیه طلاب در تحریم پاره‌ای از مؤسسات وابسته به بهائیان قبل از نهضت ۱۵
 خرداد. پانزده خرداد، ش ۶، زمستان ۱۳۸۴: صص ۵۴-۷۷.
 دارابی، علی. میثاق با امام. سیاست روز، (۱۸ خرداد ۱۳۸۲): ص ۱.
 در آستانه رحلت امام راحل و یادمان ۱۵ خرداد. همشهری، (۱۱ خرداد ۱۳۷۸): ص ۹.
 در لباس عادی با پوتینهای نظامی. پیام امروز، ش ۲۰، (مهر ۱۳۷۶): صص ۱۰۰-۱۰۵.
 دستاوردهای قیام ۱۵ خرداد. جمهوری اسلامی، (۱۶ خرداد ۱۳۷۷): ص ۱۱.
 راه امام پویاتر از همیشه. جمهوری اسلامی، (۱۶ خرداد ۱۳۷۴): صص ۱، ۱۴.
 ربانی، ابوالحسن. نگاهی به رخداد پانزده خرداد ۱۳۴۲. اسوه، شماره ۹۰، خرداد ۱۳۸۴ ص ۳.
 رحمانی، محمدعلی. قیام ۱۵ خرداد یک نهضت علیه همه قدرتهای استکباری بود. جمهوری
 اسلامی، ۱۳ خرداد ۱۳۸۷: ص ۱۲.
 رضوی، م. نقطه عطف مبارزات معاصر. همشهری، (۱۳ خرداد ۱۳۷۷): ص ۹.
 رکنی‌یزدی، محمدمهدی. یادمان روزهای خدا. مشکوه، ش ۷۸، (بهار ۱۳۸۲): صص ۴-۶.
 زندی، مجید. انگیزه‌های مذهبی هدف اصلی ملت ایران در قیام پانزده خرداد. جمهوری اسلامی،
 ۱۲ خرداد ۱۳۸۷: ص ۷.
 ساقی، بهروز. پانزدهم خرداد یوم‌الله است. کیهان، (۱۳ خرداد ۱۳۸۰): ص ۶.

- سنابرق، ج. پیام پانزده خرداد. پیام زن، شماره ۱۹۵، خرداد ۱۳۸۷، ص ۱۰.
- سیدی، مهدی. پرونده‌های دیگر از مقدس مآبی و تحجر. جمهوری اسلامی، ۱۸ خرداد ۱۳۸۵: ص ۳.
- سیلی که ملت ما به آمریکا زد. فرهنگ آفرینش، ش ۲۲۱، (۱۳ آبان ۱۳۷۶): ص ۶.
- شاپوری، باقر. پانزدهم خرداد، آغاز تاریخی. کیهان، (۱۳ خرداد ۱۳۷۴): ص ۱۴.
- صلواتی، علیرضا. اینجا تهران است، صدای انقلاب. جوان، (۱۷ بهمن ۱۳۸۴): ص ۱۱.
- صولی، مهدی. قیام پانزده خرداد وقوف یا استمرار. شما، (۱۷ خرداد ۱۳۸۲): ص ۱۰.
- طاهری، مهدی. قیام پانزده خرداد، تغییر مسیر تاریخ. فکه، شماره ۹۷، خرداد ۱۳۹۰، ص ۱۲.
- طاهری رستمی، هنگامه. وقتی امام علی وار خروشید. قدس، (۱۳ خرداد ۱۳۸۱): ص ۸.
- عزیزی، نصر. ذخیره تاریخ‌ساز. شما، ش ۶۶۵، ۲۰ خرداد ۱۳۸۵: ص ۲.
- غلام‌خانه‌زاد. جام‌جم، ش ۵، (خرداد ۱۳۸۴): ص ۵ ضمیمه ایام.
- فردمنش، سمانه. اولین رویارویی. رسالت، ۱۲ خرداد ۱۳۸۶: ص ۱۸.
- قانون، مرتضی. ردپای اسرائیل در ایران. کیهان، (۱ مهر ۱۳۷۷): ص ۸؛ (۲ مهر ۱۳۷۷): ص ۸؛ (۵ مهر ۱۳۷۷): ص ۸؛ (۶ مهر ۱۳۷۷): ص ۸؛ (۷ مهر ۱۳۷۷): ص ۸؛ (۸ مهر ۱۳۷۷): ص ۸؛ (۹ مهر ۱۳۷۷): ص ۸؛ (۱۲ مهر ۱۳۷۷): ص ۸؛ (۱۳ مهر ۱۳۷۷): ص ۸؛ (۱۴ مهر ۱۳۷۷): ص ۸؛ (۱۵ مهر ۱۳۷۷): ص ۸؛ (۱۶ مهر ۱۳۷۷): ص ۸؛ (۱۹ مهر ۱۳۷۷): ص ۸؛ (۲۰ مهر ۱۳۷۷): ص ۸؛ (۲۱ مهر ۱۳۷۷): ص ۸؛ (۲۲ مهر ۱۳۷۷): ص ۸؛ (۲۳ مهر ۱۳۷۷): ص ۸.
- قیام ۱۵ خرداد. ضمیمه نسل ۳ جام‌جم، ش ۱۴۳، ۸ خرداد ۱۳۸۶: ص ۸.
- قیام پانزده خرداد با شعار «یا مرگ یا خمینی». پیام انقلاب، شماره ۴۷، خرداد ۱۳۹۰، ص ۲۹.
- قیام خونین ۱۵ خرداد. اشارات، شماره ۱۳۳، خرداد ۱۳۸۹، صص ۱۵۹-۱۳۷.
- قیام خونین ۱۵ خرداد. پرسمان، شماره ۱۱۳، خرداد ۱۳۹۱، ص ۲۵.
- قیام خونین ۱۵ خرداد. زمزم معارف، شماره ۳۵، اردیبهشت ۱۳۹۱، ص ۱۰۴.
- قیام خونین ۱۵ خرداد، اوج حماسه مذهبی و غیرت دینی. نگهبان انقلاب اسلامی، سال ۵، ش ۳۸، (اردیبهشت، خرداد ۱۳۷۵): صص ۴۵-۴۶.
- کارنامه ما و فرصتی برای تجدید میثاق. جمهوری اسلامی، ۹ خرداد ۱۳۸۷: ص ۹.
- گلی‌زواره، غلامرضا. ریشه‌ها و میوه‌های قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲. پاسدار اسلام، ش ۳۰۶، خرداد ۱۳۸۶: صص ۲۶-۳۰؛ ش ۳۰۷، تیر ۱۳۸۷: صص ۲۶-۳۱؛ ش ۳۰۸، مرداد ۱۳۸۶: صص ۳۴-۳۹.
- گلی‌زواره، غلامرضا. صبح صادق. مبلغان، ش ۴۲، (ربیع‌الثانی ۱۴۲۴هـ.ق): صص ۲۱-۳۷.
- م‌اهری، محمدجواد. تقارن رحلت امام با پانزده خرداد. پاسدار اسلام، ش ۲۳۴، (خرداد ۱۳۸۰): صص ۲۶-۲۸.

- محللاتی، فضل‌الله. طلوع سرخ نهضت. شما، (۸ خرداد ۱۳۸۲): ص ۶.
- معصومی (وزوایی)، علی. رد پای صهیونیسم در سرکوب قیام ۱۵ خرداد. جمهوری اسلامی، (۷ خرداد ۱۳۸۴): ص ۱۲.
- معین، س. تولد در ۱۵ خرداد. حمایت، ۱۶ خرداد ۱۳۸۶: صص ۱، ۲.
- موسوی، مهدی. روش‌های مبارزه با استبداد در قرآن: به مناسبت سالروز قیام پانزده خرداد. کیهان، ۱۲ خرداد ۱۳۸۷: ص ۶.
- موسوی‌لاری، عبدالواحد. آنچه در ۱۵ خرداد اتفاق افتاد آغاز راه بود نه پایان. توسعه، (۱۶ خرداد ۱۳۸۳): ص ۸.
- نامدار، مظفر. ۱۵ خرداد، سرآغاز افول تمثال پادشاهی در ایران. پانزده خرداد، سال چهارم، شماره ۱۱، بهار ۱۳۸۶، ص ۱۶.
- نجمی، احمد. شاه‌دوستی یعنی غارتگری. همشهری، (۶ آذر ۱۳۸۴): ص ۲۲.
- نصیری، حسین. کتابشناسی قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲. مطالعات تاریخی، شماره ۷، بهار ۱۳۸۴، ص ۲۱۹.
- نفری، مجتبی. قیام قرآنی. کیهان، (۱۳ خرداد ۱۳۸۲): ص ۶.
- نقش دوم، دومین رئیس، جام‌جم، ش ۵، (خرداد ۱۳۸۴): ص ۵ ضمیمه ایام.
- نقطه عطف مبارزات معاصر، ایران، (۱۳ خرداد ۱۳۸۱): صص ۶-۷ ویژه‌نامه.
- نگاهی به قیام تاریخی ۱۵ خرداد. توسعه، (۱۶ خرداد ۱۳۸۳): ص ۸.
- نهضت ۱۵ خرداد حماسه پیوند امام با امت. جانباز، ش ۷۷، (خرداد ۱۳۷۵): صص ۴۰-۴۳.
- نهضت امام خمینی. ابرار، (۱۶ خرداد ۱۳۷۴): صص ۱، ۲.
- وحدتی، اکبر. خرداد خون. شما، ش ۳۶۶، (۲۸ خرداد ۱۳۸۳): ص ۳.
- ولایتی، علی‌اکبر. بیداری اسلامی در ایران. شرق، (۲۶ تیر ۱۳۸۴): ص ۱۸؛ (۲۷ تیر ۱۳۸۴): ص ۱۸.
- یاد و خاطره پانزده خرداد. درس‌هایی از مکتب اسلام، خرداد ۱۳۸۴، سال ۴۵، شماره ۳. صص ۲۸، ۶۹.
- یاد و خاطره پانزده خرداد. درس‌هایی از مکتب اسلام، شماره ۵۹۱، خرداد ۱۳۸۴، ص ۲۸.
- رضائیان، زهرا. قیام پانزده خرداد. گلبرگ، شماره ۶۳، خرداد ۱۳۸۴، ص ۹۳.

حوزه، روحانیت و پانزده خرداد الف. کتاب‌ها

- جعفری، فریبا. نقش روحانیت در قیام ۱۵ خرداد. تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۵. ص ۳۹۷.

ب. مقالات

تشیع، محمدحسن. آئین‌نامه تحصیلات طلاب علوم دینی و توطئه رژیم پهلوی برای انحلال حوزه‌های علمیه پس از نهضت پانزده خرداد. ۱۵ خرداد، دوره ۳، سال ۴، ش ۱۱، بهار ۱۳۸۶: صص ۱۶۴ - ۲۱۰.

تشیع، محمدحسن. فاجعه فیضیه، زمینه‌ساز قیام پانزدهم خرداد ۴۲. پانزده خرداد، سال ۴، ش ۱۸، (بهار ۱۳۷۴): صص ۷۳ - ۸۲.

جلایی، غلامرضا. جریانهای موجود در حوزه مشهد پیش از خرداد ۴۲. نگاه حوزه، ش ۵۵ - ۵۸، (اسفند ۱۳۷۸): صص ۷۶ - ۷۹.

ذوالقدر، محمدباقر. نگاهی گذرا به تاریخ مبارزات روحانیت. کیهان، (۳ تیر ۱۳۷۵): ص ۶؛ (۶ تیر ۱۳۷۵): ص ۶.

راستی کاشانی، حسین. آثار تبعید حضرت امام به نجف اشرف در گفتگو با آیت‌الله راستی کاشانی. رسالت، (۱۳ خرداد ۱۳۷۵): صص ۶ - ۷ ویژه‌نامه.

رسولی‌پور، مرتضی. مروری بر تاریخ حوزه‌های علمیه، مرجعیت شیعه و فعالیت سیاسی علمای قم در گفتگو با دکتر محمدجعفر هرنندی. تاریخ معاصر ایران، ش ۳۹، پاییز ۱۳۸۵: صص ۱۷۵ - ۲۱۵.

روح‌بخش، رحیم. فاجعه حمله به فیضیه گامی اساسی در فرآیند نهضت امام خمینی (ره). جام‌جم، (۱۱ خرداد ۱۳۸۲): ص ۱۳.

روح‌بخش، رحیم. نجف و قیام. شرق، (۱۲ خرداد ۱۳۸۴): ص ۱۷ ویژه درگذشت امام خمینی. زیادعلی، رحیم. روحانیت، محور حرکت‌های مردمی در قیام ۱۵ خرداد. جوان، (۱۶ خرداد ۱۳۸۱): ص ۹.

سلیمانی، غلامرضا. مهاجرت سال ۱۳۴۲ هـ.ش علما به تهران و تلاش برای آزادی حضرت امام خمینی. پانزده خرداد، ش ۲۶، ۲۷، (تابستان، پاییز ۱۳۷۶): صص ۱۹۱ - ۲۰۴. سند بدون شرح (روحانیت و ۱۵ خرداد). مطالعات تاریخی، شماره ۳۲، بهار ۱۳۹۰، ص ۲۱۵. شیرخانی، علی. فیضیه، سه روز در محاصره. نامه قم، سال ۳، ش ۹، (بهار ۱۳۷۹): صص ۸۹ - ۱۱۸.

عبدلی، مصطفی. ۱۵ خرداد، سرآغاز نهضت اسلامی روحانیت. ابرار، (۱۲ خرداد ۱۳۷۸): ص ۱۰. (۱۳ خرداد ۱۳۷۸): ص ۱۰.

عظیمی‌نیا، سعید. تهاجم به مدرسه فیضیه، عکس‌العمل امام و واکنش علما. پانزده خرداد، ش ۲۵، (بهار ۱۳۷۶): صص ۸ - ۲۳.

علوی، رضا. اسلام و روحانیت در قیام ۱۵ خرداد. رسالت، ۱۲ خرداد ۱۳۸۶: ص ۱۸.
 فاکر، محمدرضا. ولایت و مرجعیت، زمینه هدایت مردم و نگرانی کهنه غرب. رسالت، (۱۳ خرداد ۱۳۷۵): صص ۲۰، ۲۱ ویژه‌نامه.
 قیام پانزده خرداد، سند افتخار همبستگی مردم ایران با روحانیت. تعاون، دوره جدید، خرداد ۱۳۷۴، شماره ۴۵. صص ۲۵-۲۴.
 مزینانی، محمداصادق. حفظ حوزه‌های علمیه. حوزه، سال ۱۳، ش ۱، ۲، (فروردین-تیر ۱۳۷۵): صص ۷۵-۱۰۰.
 مؤمن، ابوالفتح. دستگیری امام و مهاجرت علما به تهران. جام‌جم، (۲۲ خرداد ۱۳۸۲): ص ۱۳.
 نوری، اعظم. قیام ۱۵ خرداد و نقش روحانیت. افق حوزه، شماره ۱۱۰، دوشنبه ۸ خرداد ۱۳۸۵، ص ۷.
 عسگراولادی، حبیب‌الله. نقش مرجعیت در تبلور انقلاب اسلامی. زمانه، شماره ۸۹، خرداد و تیر ۱۳۸۹، ص ۴۷.

پانزده خرداد و عاشورا

۲۵۸

مقالات

امینی، عاطفه. از انقلاب حسینی (ع) تا انقلاب خمینی. زمانه، شماره ۸۵، شهریور و مهر ۱۳۸۸، ص ۳۸.
 دبستانی‌رفسنجانی، عباس. تکرار تقارن عاشورای حسینی و حماسه ۱۵ خرداد خمینی (ره). اطلاعات، (۱ مرداد ۱۳۷۴): ص ۱۰.
 زمانی، رجبعلی. حماسه پانزده خرداد با عاشورای حسینی. فرهنگ کوثر، خرداد ۱۳۷۶، شماره ۳، صص ۷۵-۷۴.
 زندی، مجید. پانزده خرداد، پیونددهنده حماسه عاشورا و پیروزی انقلاب اسلامی. جمهوری اسلامی، ۹ خرداد ۱۳۸۷: ص ۷.
 فقیه‌حقانی، موسی. عمر عاشورای ۱۳۴۲: مروری بر وقایع پیرامونی سخنرانی امام (ره). همشهری، ۱۳ خرداد ۱۳۸۶: ص ۲۲.
 قیام امام حسین (ع) و نهضت امام خمینی (ره). فرهنگ آفرینش، ش ۲۹۹، (۱۱ خرداد ۱۳۷۸): ص ۱.
 محرم و عاشورای ۴۲، ۱۵ خرداد و... یاد، تابستان ۱۳۸۴، شماره ۷۶، صص ۱۳۹-۱۲۹.
 محرم، خرداد و پیوند سبز رهایی. طلایه، سال ۱، ش ۱، (خرداد ۱۳۷۴): صص ۴-۵.

راهنمای مطالعاتی قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲

نامدار، مظفر. الگوی ۱۵ خرداد، حرکت اباعبدالله (ع) بود: گفتگو با دکتر مظفر نامدار. رسالت، ۱۲ خرداد ۱۳۸۶: ص ۱۷.
یاسری، ابوذر. تأثیر پذیری انقلاب اسلامی از حادثه کربلا. رسالت، (۲۴ فروردین ۱۳۸۳): ص ۱۳؛ (۳۰ فروردین ۱۳۸۳): ص ۱۳.

خاطرات پانزده خرداد

الف. کتاب‌ها

باقری، علی. خاطرات ۱۵ خرداد (تبریز). تهران: سوره مهر، ۱۳۸۸. ۳۶۱ ص.
باقری، علی. خاطرات ۱۵ خرداد (تهران). تهران: سوره مهر، ۱۳۸۸.
باقری، علی. خاطرات ۱۵ خرداد (شیراز). تهران: سوره مهر، ۱۳۸۸. ۳۲۸ ص.
باقری، علی. خاطرات ۱۵ خرداد (قم). چاپ دوم. تهران: سوره مهر، ۱۳۸۸. ۲ ج.
جتی، علی. خاطرات علی جتی. تدوین سعید فخرزاده. تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۱. ۲۷۴ ص.

ب. مقالات

باقری، علی. خاطرات ۱۵ خرداد، دفتر اول. اطلاعات، (۴ آبان ۱۳۷۴): ص ۶.
باقری، علی. خاطرات ۱۵ خرداد. تاریخ و فرهنگ معاصر، سال ۴، ش ۳، ۴، (پاییز، زمستان ۱۳۷۴): صص ۳۳۷-۳۴۶.
بهشتی، محمدحسین. قیام ۱۵ خرداد از زبان شهید بهشتی. اطلاعات، ۱۳ خرداد ۱۳۸۵: ص ۳
ضمیمه
پرتو، سیدحسین. خاطرات حجت‌الاسلام و المسلمین ابوترابی از ۱۵ خرداد. پانزده خرداد، دوره اول، بهار ۱۳۷۵، شماره ۲۱، صص ۲۵۱-۲۳۹.
رفیق‌دوست، محسن. خاطرات محسن رفیق‌دوست درباره ۱۵ خرداد و ورود امام به ایران. رسالت، (۱۳ خرداد ۱۳۷۵): صص ۲۲-۲۳ ویژه‌نامه.
رفیق‌دوست، محسن. ناگفته‌های انقلاب، امام و قیام پانزده خرداد. جمهوری اسلامی، ۶ خرداد ۱۳۸۵: ص ۱۴.
روح، محمدجواد. شاه و انقلاب اسلامی در گفتگو با احسان نراقی. شرق، (۲۰ بهمن ۱۳۸۳): صص ۱۳، ۱۴؛ (۲۱ بهمن ۱۳۸۳): ص ۲۰.
زبان‌گویای اسلام (محمد تقی فلسفی). جمهوری اسلامی، (۱ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۴، ۱۱؛ (۳ آبان

۱۳۷۶: صص ۱۴، ۵؛ (۴ آبان ۱۳۷۶): ص ۱۴؛ (۵ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۴، ۵؛ (۶ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۴، ۱۵؛ (۷ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۵، ۵؛ (۸ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۴، ۱۲؛ (۱۰ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۴، ۵؛ (۱۱ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۴، ۵؛ (۱۲ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۴، ۵؛ (۱۳ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۴، ۵؛ (۱۴ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۵، ۵؛ (۱۵ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۴، ۵؛ (۱۷ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۴، ۵؛ (۱۸ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۴، ۵؛ (۱۹ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۴، ۵؛ (۲۰ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۴، ۵؛ (۲۱ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۵، ۵؛ (۲۲ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۴، ۵؛ (۲۴ آبان ۱۳۷۶): صص ۱۴، ۵؛ (۲۵ آبان ۱۳۷۶): ص ۱۴؛ (۲۶ آبان ۱۳۷۶): ص ۱۴؛ (۲۷ آبان ۱۳۷۶): ص ۱۴؛ (۲۸ آبان ۱۳۷۶): ص ۱۵؛ (۲۹ آبان ۱۳۷۶): ص ۱۴.

سحر تا غروب ۱۵ خرداد (خاطرات حجت الاسلام و المسلمین ناصر). ۱۵ خرداد، سال ششم، شماره ۲۵، بهار ۱۳۷۶، صص ۲۱۶ - ۲۲۶.

سه خاطره پیرامون قیام ۱۵ خرداد سال ۱۳۴۲. ۱۵ خرداد، سال سوم، شماره ۷، بهار ۱۳۸۵، ص ۲۹۸.

عسکراولادی، حبیب‌الله. شعار ما این بود یا مرگ یا خمینی، برقرار باد حکومت اسلامی. رسالت، (۱۳ خرداد ۱۳۷۶): ص ۴.

۲۶۰

قوچانی، محمد. فکر می‌کردیم عده‌ای باید روی مین بروند: انقلاب اسلامی و مبارزه مسلحانه در گفتگو با بهزاد نبوی. شرق، (۱۲ بهمن ۱۳۸۳): صص ۱۳ - ۱۴.

قیام ۱۵ خرداد، خمینی و خمینی‌ها در گفتگو با آیت‌الله جلال خمینی. جمهوری اسلامی، ۷ خرداد ۱۳۸۵: صص ۱۴، ۱۵.

کاظمینی، صفا. ۳۷ سال گذشت: ارزیابی یادمانده‌های سپهبد مبصر از قیام ۱۵ خرداد ۴۲. عصر ما، ش ۱۶۴، (۱۱ خرداد ۱۳۷۹): ص ۶.

مبصر، حسن. خاطرات سپهبد مبصر عامل سرکوب قیام خونین ۱۵ خرداد ۴۲. کار و کارگر، (۱۹ فروردین ۱۳۷۶): ص ۵؛ (۲۶ فروردین ۱۳۷۶): ص ۶.

محاصره عباسیه و چهارشنبه سیاه در اهواز از حوادث فراموش نشدنی دوران انقلاب است: گفتگوی روزنامه جمهوری اسلامی با آیت‌الله سیدعلی شفیعی از علمای برجسته و مبارز خوزستان درباره مبارزات ۱۵ خرداد، تبعید امام و حوادث انقلاب. جمهوری اسلامی، ۲۰ بهمن ۱۳۸۶: ص ۱۴.

مسجدجامعی، احمد. هاشمی رفسنجانی. جمهوری اسلامی، (۱۴ تیر ۱۳۷۶): ص ۱۵؛ (۱۵ تیر ۱۳۷۶): ص ۱۵؛ (۱۶ تیر ۱۳۷۶): ص ۱۴؛ (۱۷ تیر ۱۳۷۶): ص ۱۴؛ (۱۸ تیر ۱۳۷۶): ص ۱۵؛ (۱۹ تیر ۱۳۷۶): ص ۱۴؛ (۲۱ تیر ۱۳۷۶): ص ۱۴؛ (۲۲ تیر ۱۳۷۶): ص ۱۴؛ (۲۳ تیر ۱۳۷۶): ص ۱۴؛

راهنمای مطالعاتی قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲

(۲۴ تیر ۱۳۷۶): ص ۱۴؛ (۲۵ تیر ۱۳۷۶): ص ۱۵؛ (۲۶ تیر ۱۳۷۶): ص ۱۴؛ (۲۸ تیر ۱۳۷۶): ص ۱۲؛ (۲۹ تیر ۱۳۷۶): ص ۱۴؛ (۳۰ تیر ۱۳۷۶): ص ۱۴؛ (۳۱ تیر ۱۳۷۶): ص ۱۴.
مکارم شیرازی، ناصر. **عالمان دین در زندان پانزدهم خرداد: محفل سازنده‌ای داشتیم**. مصاحبه کننده مهدی علائی. شاهد یاران، بهمن ۱۳۸۴، شماره ۳. صص ۱۱-۱۰.
موسوی لاری، عبدالواحد. **بازخوانی ۱۵ خرداد**. حضور، ش ۴۵، (تابستان ۱۳۸۲): صص ۲۴۸ - ۲۶۳.

ناطق نوری، علی اکبر. **خاطرات حجت‌الاسلام و المسلمین ناطق نوری از قیام ۱۵ خرداد و امام خمینی (ره)**. جمهوری اسلامی، ۱۰ خرداد ۱۳۸۵: ص ۱۴.
هاشمی رفسنجانی، اکبر. **هاشمی از پانزده خرداد می گوید**. ایران، (۲۲ خرداد ۱۳۷۵): ص ۱۰.
یادها و یادآوری‌ها. جانباز، ش ۶۵، (خرداد ۱۳۷۴): صص ۴ - ۵.
پانزده خرداد، روز خاطره‌ها. درسهایی از مکتب اسلام، شماره ۵۷۹، خرداد ۱۳۸۳، ص ۳۲.
عسکراولادی، حبیب‌الله. ۱۵ خرداد در بیان استاد عسکراولادی. شما، ش ۲۱۴، (۱۰ خرداد ۱۳۸۰): ص ۸.

نقش شهرستانها در قیام پانزده خرداد

الف. کتاب‌ها

حاجی بیگی کندری، محمدعلی. **انقلاب اسلامی در ورامین**. تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۳. ۵۶۲ ص.
حسین‌زاده، رضا. **روایت خرداد: قیام مردم شهرستان ورامین در ۱۵ خرداد ۴۲ به روایت خاطره: کفن پوشان ورامین**. ورامین: صاحب‌الزمان (عج)، ۱۳۸۴. ۲۸۹ ص.
روهنده، نوید. **گواهی آزادی: مجموعه وقایع ۱۵ خرداد ۱۳۴۲** ورامین. تهران: انتشارات نظری، ۱۳۹۱. ۷۲ ص.
مهدی‌زاده، علیرضا و فاطمه امیرهمتی. **بهار سرخ**. ورامین: انتشارات امروز و فردا، ۱۳۹۱. ۱۲۸ ص.

ب. مقالات

اسلامی، احمد. **در استقبال از خرداد، خرداد، شهر حماسه‌های حضور**. همبستگی، (۲ خرداد ۱۳۸۰): ص ۲.
اصفهان در جریان انقلاب اسلامی. یاد، سال ۱۰، ش ۳۹، ۴۰، (پاییز، زمستان ۱۳۷۴): صص

- پانزده خرداد و سرکوب قیام مردم ورامین. مردم‌سالاری، (۱۳ خرداد ۱۳۸۲): ص ۵.
- خارکوهی، غلامرضا. استان گلستان از ۱۵ خرداد تا تبعید امام. ۱۵ خرداد، سال ششم، شماره ۱۹، بهار ۱۳۸۸، ص ۳۵۵.
- حجسته‌رحیمی، رضا و ایمان ابراهیم‌بای سلامی. مشهد و انقلاب: گفتگو با سیدهادی خامنه‌ای. شرق، (۲۱ بهمن ۱۳۸۳): صص ۱۳ - ۱۴.
- روح‌بخش، رحیم. چند شهری بودن جنبشهای معاصر ایران، بررسی قیام ۱۵ خرداد. گفتگو، ش ۲۹، (پاییز ۱۳۷۹): صص ۱۹ - ۷۳.
- عرفان‌منش، جلیل. نهضت ۱۵ خرداد در استان فارس. پانزده خرداد، ش ۲۵، (بهار ۱۳۷۶): صص ۲۴ - ۳۲.

همایش‌های پانزده خرداد

الف. کتاب‌ها

- مجموعه مقالات دومین همایش ملی بررسی حماسه ۱۵ خرداد سال ۱۳۴۲، تهران، دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۳۸۷.
- مجموعه مقالات سومین همایش ملی بررسی نهضت پانزده خرداد ۱۳۴۲، ورامین: انتشارات دانشگاه آزاد ورامین، ۱۳۸۸.
- مجموعه مقالات همایش پانزده خرداد: زمینه‌ها و بسترها. تهران: سوره مهر، ۱۳۸۸. ج ۲
- مرکز اسناد انقلاب اسلامی. کتابشناسی ۱۵ خرداد. تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۷۵. ۲۱۴ ص.
- شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی شهرستان ورامین و دانشگاه آزاد اسلامی واحد ورامین. نگاهی به همایش ملی حماسه‌سازان ۱۵ خرداد ۴۲. پیشوا: دانشگاه آزاد اسلامی واحد ورامین، ۱۳۸۴.

دولت پهلوی و پانزده خرداد

الف. کتاب‌ها

- فلسفی، محمدتقی. استیضاح دولت در حضور ملت. تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۳. ۳۳ ص
- متن کامل مذاکرات هیأت دولت طاغوت در پانزده خرداد ۱۳۴۲: اسناد فاش نشده‌ای از قیام خونین پانزده خرداد. تهران: روابط عمومی نخست‌وزیری، [بی‌تا]. ۵۵ ص.

راهنمای مطالعاتی قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲

ب. مقالات

ساواک شایعه می‌سازد، شهربانی تکذیب می‌کند. پانزده خرداد، ش ۲۵، (بهار ۱۳۷۶): صص ۱۵۲ - ۱۶۰.

محمدی، احسان. انقلاب سیاه شاه. رسالت، ۱۶ خرداد ۱۳۸۴: ص ۷.

نقش اسدالله علم در سرکوب ۱۵ خرداد. همبستگی، ۲۲ خرداد ۱۳۸۶: ص ۶.

